A° 1850. № 44.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

Donderdag den 11 April.

Aan de Geabonneerden wordt gratis toegezonden een Verslag van het onderzoek in de Afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, nopens de Wetsontwerpen tot regeling van de belangen der Nederlandsche Scheepvaart.

LONDEN den 8 april (*des avonds*).

De postmeester-generaal, marquis van *Clanricarde*, wordt hier woensdag of donderdag van Parijs terug verwacht, werwaarts hij gereisd is om met het Fransch Gouvernement over een nieuw postverdrag te onderhandelen.

— De generaal sir *Archibald Galloway*, president der Oostindische Compagnie, overleed eergisteren, na zeer kortstondige ongesteldheid, in den ouderdom van 74 jaren. Aan het banket, onlangs ter eere van lord *Gough* gegeven, had hij het voorzitterschap nog bekleed.

— Uit opgemaakte staten blijkt, dat het getal der in dit Rijk aan de verschillende spoorwegen werkzame personen den 30 junij des vorigen jaars 159,784 bedroeg.

PARIJS den 8 april.

Een gerucht, hetwelk weinig of geen geloof vond, verwekte alhier heden in de zitting der Wetgevende Vergadering eenige ontsteltenis. Men verhaalde namelijk dat de President der Republiek een brief had ontvangen, in welken hem het overlijden van paus *Pius IX*, ten gevolge van vergiftiging, werd medegedeeld. Men hechtte te minder geloof aan dit gerucht, daar de Regering gisteren de volgende telegrafische depêche van den contre-admiraal *Tréhouart* heeft bekomen:

„*Civita-Vecchia den 5 april.* Ik ontvang zoo op het oogenblik van den heer *de Rayneval* en van den bevelhebber van de *Vauban* de tijding, dat de Paus gisteren ten één ure des avonds van Portici is vertrokken, om zich naar Caserte, en van daar, bij kleine dagreizen, naar Rome te begeven."

Van Napels wordt nog geschreven, dat de H. Vader, bij zijn vertrek van Portici, van de kardinaals *Antonelli*, *Tommaso*, *Blazio Sforza* en *Dupont* vergezeld was.

— Bij de opening van de zitting der Wetgevende Vergadering van heden diende de heer *Léo de Laborde* eene petitie in, door inwoners van Vaucluse onderteekend, die verzoeken dat Frankrijk omtrent het voorstel van den heer *de Larochejaquelein* gehoord worde. Aan de orde van den dag was de tweede overweging van het ontwerp van wet nopens den spoorweg van Parijs naar Avignon. De heer *Grévy* keurde het stelsel der Regering af, welke den spoorweg aan eene maatschappij wil toewijzen; hij wenschte, dat de Staat zelf den weg ten uitvoer zou leggen en in exploitatie brengen. De heer *Léon Faucher* behoorde tot de verdedigers van het voorstel der Regering. In den loop der zitting werd op nieuw tot stemming overgegaan ter benoeming van den vierden vice-president; van de 391 stemmen erlangde de heer *J. de Lasteyrie* er 325, en werd derhalve tot vice-president geproclameerd.

— Reeds hebben verscheiden bijeenkomsten van Socialisten plaats gehad, ter voorbereiding der op handen zijnde verkiezing. Ofschoon men zich daar nog alleen heeft bezig gehouden met de keus der gedelegeerden, die den kandidaat aan de kiezers zullen moeten aanwijzen, ging het er reeds zeer onstuimig toe. In eene dezer vergaderingen heeft men den heer *Alton-Shée* allerlei laagheden toegevoegd en hem op verschillende wijzen beleedigd; het verschilde weinig, of men was handgemeen geworden.

De heer *Fernand Foy* blijft de kandidaat der gematigde partij. Na eene bijeenkomst met den voorzitter en den tweeden voorzitter van het centraal committé der verkiezingsvereeniging, heeft het committé der gematigde drukpers verklaard, daarmede genoegen te nemen, omdat het thans te laat is de kiezers nog bijeen te roepen tot het doen plaats hebben eener voorbereidende stemming.

Mogten de Socialisten thans weder de zege behalen, dan, meent men, zal de Regering aan de Vergadering voorslaan, het kiesstelsel te wijzigen. Men maakt zulks op uit de volgende woorden, welke gisteren in het weekblad *Napoleon* voorkwamen: „De Constitutie heeft slechts het beginsel der verkiezing gevestigd. Eene wet heeft de voorwaarden en het gebruik daarvan bepaald. Men zou het regt hebben aan eene nieuwe wet voorzorgen, waarborgen tegen zoodanige verrassingen te vragen."

— Gisteren zijn de algemeene Raden van landbouw, nijverheid en koophandel alhier bijeengekomen. De President der Republiek heeft hunne zittingen met eene redevoering geopend, in welke hij onderanderen zeide, Frankrijk te kunnen redden, wanneer de Wetgevende Vergadering hem ondersteunde.

— Eergisteren avond heeft in den schouwburg van de Porte St. Martin de eerste opvoering plaats gehad van het drama in verzen van den heer *de Lamartine*, getiteld, *Toussaint-Louverture*. Het schijnt weinig bijval te vinden.

— Van Berlijn is de heer *de Persigny* alhier teruggekeerd en houdt veelvuldige conferentien met den President der Republiek. Men zegt dat het Pruissische Kabinet genegen is eene naauwe verbindtenis met het Fransche aan te gaan, ten einde te kampen tegen de moeijelijkheden, welke Oostenrijk het veroorzaakt nopens het Erfurter Parlement.

— De generaal *de Castellane* is bij zijne komst te Niort met het zingen van den Marseillaanschen marsch en het geroep van *leve de democratische en socialistische Republiek!* begroet.

— De Prins en Prinses van Joinville zijn van Cadix naar Engeland teruggekeerd.

— Volgens een berigt, uit Athene te Trieste ontvangen, zou Engeland de Grieksche schepen, van welke het zich meester heeft gemaakt, willen verkoopen, om zich schadeloos te stellen. Mogt dit zich bevestigen, dan zou het voorzeker tot nieuwe verwikkelingen aanleiding geven. Een schrijven uit Athene van den 26 maart luidt dus: „Het Engelsch-Grieksche geschil is altijd op dezelfde hoogte, en de Engelsche vloot steeds voor Salamis ten anker. Men zegt dat de heer *Gros* zijn gevoelen aan den heer *Wyse* heeft kenbaar gemaakt, maar weet te dien aanzien niets meer. Volgens zeggen, hebben de meeningen van den heer *Gros* de goedkeuring des Konings niet verworven. Dit is overigens niet meer dan een gerucht, dat de onzekerheid nog vergroot. Men wacht de Engelsche stoomschepen *Ganges* en *Oudin* van Malta in den Pireus terug. In den avond van den 23sten is de Amerikaansche stoomboot *Missisipi* gearriveerd, aan boord van welke zich, naar men zegt, *Dembinski* en zijne medgezellen bevinden. De baron *Gros* en de heer *Wyse* hebben heden aan boord van den Franschen bodem eene conferentie gehouden. Bij zijne terugkeering werd de heer *Wyse* door het Fransche oorlogschip *Vedette* met 15 kanonschoten begroet, hetwelk anders nooit plaats had."

KEULEN den 9 april.

In eene dezer dagen alhier gehouden vergadering van aandeelhouders van den Pruissischen spoorweg is besloten, het onlangs in Nederland opgegeven ontwerp te hervatten, om een spoorweg van Middelburg naar Limburg aan te leggen, waar hij tot Venlo zou loopen, om van daar met den Pruissischen spoorweg van Viersen te worden vereenigd. Het schijnt echter dat de uitvoering hiervan niet spoedig zal tot stand komen, vermits daartoe een kapitaal van omstreeks 43 millioen guldens noodig zou zijn.

— De Koninklijke Nederlandsche Staatsraad *von Scherff* reikte den 5 dezer, in de zitting der Centrale Bonds-Commissie te Frankfort, zijne geloofsbrieven als gevolmagtigde voor het groothertogdom Luxemburg over.

— Op het Vorstelijk slot te Berlijn werd saturdag een Ministerraad, in tegenwoordigheid des Konings, gehouden, in welke de Duitsche zaak weder het hoofdpunt der beraadslagingen uitmaakte. De minister *von Manteuffel* zou zondag naar Erfurt afreizen. Men hield het voor zeker dat het gelukt was zich met Oostenrijk ten opzigte der betwiste punten te verstaan.

— De Commissie voor de Staatsregeling in het Erfurter Statenhuis nam eergisteren de voorstellen harer subcommissie met 29 tegen 15 stemmen aan; zij zijn eensluidend met die welke in de Commissie uit het Volkshuis reeds vroeger aangenomen waren. Het betwist punt wegens het zelfstandig regt van oorlog is door de aanneming van een amendement, door *von Carlowitz* voorgesteld, bevredigend opgelost.

— Men houdt zich te Berne verzekerd dat Pruissen er sedert lang op bedacht is eene zoo naauw mogelijke tolvereeniging met Zwitserland daar te stellen, hetwelk ook uit een staatkundig oogpunt beschouwd zeer gewigtig zijn zou. Een beambte van het voormalig Rijkshandelsministerie houdt zich, zegt men, met dit doel, reeds sedert eenige weken in Zwitserland op.

— Mag men de berigten uit Sleeswijk Holstein gelooven, dan lijdt de Koning van Denemarken aan eene krankheid, die hem hoogstens nog eenige weken levens vergunnen zal.

— In den Beijerschen Ministerraad zou besloten zijn den staat van oorlog in de Paltz vooreerst nog niet op te heffen, en dit besluit aanleiding tot ernstige interpellatien in de Tweede Kamer geven.

— Tegen het einde dezer maand zal de Keizer van Oostenrijk naar Trieste reizen, en de terugreis naar Weenen niet over Croatië, maar over Tijrol nemen.

— Te Patras duchtte men den 27sten laatstleden eene vernieuwde handhaving der blokkade-maatregelen; de Engelsche oorlogschepen welke voor eenige Grieksche havens lagen schenen alleen op zoodanig bevel te wachten.

's GRAVENHAGE den 9 april.

Heden morgen zijn bij Z. M. ten gehoore ontvangen de leden van de Algemeene Synode der Nederl. Herv. Kerk, die thans alhier eene buitengewone vergadering houdt.

— In deze residentie is aangekomen en aan het *Hôtel de l'Europe* afgestapt de vrijheer *von Prehn*, luitenant generaal en generaal-adjudant van Z. H. den Hertog van Nassau, komende van Wiesbaden, belast met de officiële mededeeling van het overlijden van prins *Maurits* van Nassau, aan het Hof der Nederlanden.

Heden middag heeft Z. M. den vrijheer *von Prehn* bij zich ten gehoore ontvangen.

— Men verneemt, dat de Zweedsche gezant, de luitenant-generaal *von Mansbach*, in een bijzonder gehoor aan Z. M. den Koning aangekondigd heeft het voornemen van Z. K. H. den Kroonprins van Zweden, om, in den loop dezer maand, een bezoek te komen brengen aan het Doorluchtig Hoofd van het Koninklijk Geslacht, waarmede Z. K. H. zich weldra in zoo naauwe betrekking zal verbinden, en dat Z. M. bij die gelegenheid, op eene zeer vereerende wijze, appartementen in Hoogstdeszelfs eigen paleis ter beschikking van Z. K. H., gedurende zijn aanstaand verblijf, zou aangeboden hebben. — De Kroonprins van Zweden wordt den 21 dezer in deze residentie verwacht.

— Zijne Majesteit heeft bij onderscheidene besluiten goedgevonden: 1°, te benoemen: tot Hoogstdeszelfs adjudant in buitengewone dienst den luitenant-kolonel *A. P. F. Rigot de Begnins*, van den generalen staf, en bij het 6de regement infanterie, tot 1sten luitenant bij ancienneteit, den 2den luitenant *C. van 't West Einde*, van het corps, en 2°, het pensioen te verleenen aan den 1sten luitenant *B. Harsveldt*, van het 6de regement infanterie.

Bij besluit van den 8 dezer heeft Zijne Majesteit aan den heer med. dr. *IJ. de Kock*, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als lid der provinciale commissie van geneeskundig onderzoek en toevoorzigt te Utrecht, onder dankbetuiging voor de den Lande, gedurende een tijdsverloop van zes en dertig jaren, bewezen diensten, en voor den ijver en de naauwgezetheid, waarmede hij steeds zijne betrekking heeft waargenomen.

Bij Zr. Ms. besluit van den 8 dezer is jonkvrouwe *A. D. C. van Capellen* benoemd tot staatsdame bij H. M. de Koningin-Moeder.

— Aan den heer *van Vliet* is, bij Kabinetsschrijven van den 6 dezer, Zr. Ms. dank betuigd wegens de brochure getiteld: *Indische belangen*, een paar vragen aan den heer mr. *van Vloten*, oud-raadsheer in het geregtshof te Batavia, en aan den heer *Smissaert*, oud-resident op Java.

— Dr. *Gutzlaff* is gisteren ook bij Z. K. H. prins *Frederik* ten gehoore ontvangen.

— Door het Departement van Binnenlandsche Zaken is, bij resolutie van den 2 dezer, onder intrekking der resolutien van den 17 october 1848, litt. A en B (vermeld in de *Staats-Courant* van den 20sten dier maand), concessie tot wederopzeggens toe verleend aan de heeren *Mathijs Wenmaekers c. s.*, te Maastricht, ten behoeve van de vereeniging, door hen tot stand gebragt onder den naam van *Schroefstoomboot-Maatschappij op de Zuid-Willemsvaart*, en zulks voor eene geregelde dienst met schroefstoombooten tusschen de steden 's Hertogenbosch en Maastricht en tusschengelegen plaatsen *vice versa*, tot vervoer van passagiers en goederen.

— Het Hanoversche kofschip *Elisabeth*, kapitein *J. O. Bruns*, hetwelk in november 1848 te Palermo naar Dordrecht was geëxpedieerd, verdwenen zijnde, zoo hebben de pogingen, welke, ten behoeve van Nederlandsche assuradeurs en andere belanghebbenden, door Zijner Majesteits Consul-Generaal te Bergen zijn aangewend, tot de opsporing van dat vaartuig geleid, en zijn de Nederlandsche Consulaire Agenten in onderscheiden Landen aangeschreven, om het oog op hetzelve te blijven houden, daar ook met opzigt tot de handelingen van schipper *Bruns* in het algemeen achterdocht was ontstaan; waarbij later het bepaald vermoeden is gekomen, dat hij zijn schip opzettelijk heeft willen laten verzeilen of verbranden. Ook door medewerking der Nederlandsche Consulaire Agenten in Noorwegen werden maatregelen genomen om de veronderstelde misdaad op het spoor te komen. Thans is dezer dagen het berigt ontvangen dat, bij een vonnis van de regtbank te Lyngdall (waarvan echter geappelleerd is) genoemde kapitein *J. O. Bruns*, uit hoofde van met een bedriegelijk oogmerk zijn schip lek gemaakt te hebben, ten einde het te doen zinken, en wegens het stichten van brand in hetzelve, is veroordeeld tot 15 jaren dwangarbeid, als mede in de kosten.

— Hier ter stede is aangekomen de heer *Eduard Elwart*, virtuoos op de harp. Men hoopt, dat deze kunstenaar, die grooten roem heeft verworven en wel kortelings nog te Amsterdam, ook te dezer stede zich op eenige concerten zal doen hooren.

— De voorstelling in den Koninklijken Franschen schouwburg alhier zal donderdag den 11 dezer bestaan uit *Lucie de Lammermoor* en *Quand l'amour s'en va....*

's GRAVENHAGE den 10 april.

HH. MM. de Koning en Koningin, benevens Z. K. H. prins *Hendrik*, met Hoogstderzelver talrijk gevolg, zijn heden middag ten 12¾ ure met den gewonen spoortrein van hier naar Amsterdam vertrokken. HH. KK. HH. prins en prinses *Frederik* en Hoogstderzelver Dochter, H. K. H. prinses *Louisa*, zullen op morgen op hetzelfde uur van hier vertrekken.

Onderscheiden Ministers en hooge Staatsambtenaren zijn mede uit deze residentie naar Amsterdam vertrokken.

Gisteren middag is bij Z. K. H. prins *Frederik* ten gehoore ontvangen de vrijheer *von Prehn*, generaal-adjudant van Z. H. den Hertog van Nassau. Heden morgen heeft H. M. de Koningin den Vrijheer insgelijks toegelaten, om de officiële kennisgeving te doen van het overlijden van prins *Maurits* van Nassau.

— Z. M. heeft ten behoeve der ongelukkigen door den brand te Lunteren eene som van *f* 300 geschonken.

— De Opperkamerheer heeft bekend gemaakt, dat het Hof op den 15 dezer den rouw zal aannemen voor den tijd van acht dagen, wegens het overlijden van Z. H. prins *Mauritz Willem August Karel Hendrik* van Nassau; zullende de vier eerste dagen de middelbare en de volgende dagen de ligte rouw worden gedragen.

Staten-Generaal.

EERSTE KAMER. — *Zitting van woensdag* 10 *april.*

De Voorzitter geeft kennis dat in de Afdeelingen tot rapporteurs benoemd zijn over de ontwerpen van wet: 1°, tot verhooging der begrooting 1849, wegens de uitgifte van schatkistbiljetten, en 2°, tot verhooging der begrooting van uitgaven uit de fondsen voor kwade posten, de heeren *Martens van Sevenhoven*, *Rengers*, *van Nispen* en *Groeninx van Zoelen*. — Aangenomen voor kennisgeving.

De Commissie van Rapporteurs over deze beide ontwerpen is gereed haar verslag uit te brengen. — Drukken en ronddeelen; terwijl de beraadslagingen aan de orde worden gesteld op morgen namiddag ten 1 ure.

Thans zijn aan de orde de beraadslagingen over het ontwerp van wet tot heffing van provinciale belastingen in Friesland over 1850.

De heer *van Meurs* wil volgaarne zijn votum voor dat ontwerp uitbrengen. Hij moet echter den Minister van Binnenlandsche Zaken herinneren aan het daaromtrent uitgebragte verslag in de Tweede Kamer. In dat verslag leest men, onderanderen, het volgende: „Intusschen werd uitdrukkelijk het verlangen te kennen gegeven, dat er eindelijk ten opzigte van den vorm der wetten, door welke de provinciale belastingen behooren te worden bekrachtigd, een bepaald stelsel worde aangenomen, opdat niet iedere wet, zoo als tot nog toe geschiedde, van de vroegere verschillend zij." — In het antwoord des Ministers is omtrent dit punt het stilzwijgen bewaard. Het komt den spreker intusschen doelmatig voor, dat zoodanig stelsel worde aangenomen, en hij vraagt den Minister dus, of zulks reeds een ernstig punt van overweging bij de Regering heeft uitgemaakt of nog zal uitmaken, ten einde in die zwarigheid te voorzien.

Z. Exc. de Minister van Binnenlandsche Zaken heeft geantwoord dat het tegenwoordige ontwerp, wat den vorm aangaat, ingerigt is op de wijze, tot hiertoe het meest gevolgd. Wat die inrigting voor de toekomst aangaat, zal de vorm van zoodanige ontwerpen hoofdzakelijk, zoo niet geheel, afhangen van de aan te nemen provinciale wet en van de daarbij (natuurlijk met medewerking der Staten-Generaal) vast te stellen algemeene regelen betrekkelijk den vorm dier belastingwetten.

De beraadslagingen worden gesloten. Het ontwerp, in omvrage gebragt zijnde, wordt met eenparige (31) stemmen *aangenomen*. — Het zal aan den Koning worden verzonden, en van de aanneming aan de Tweede Kamer kennis gegeven worden.

De Vergadering wordt tot morgen gescheiden.

ROTTERDAM den 10 april.

Gisteren is door het bestuur van de alhier gehouden tentoonstelling der Maatschappij tot aanmoediging van den Tuinbouw aan de weeskinderen der verschillende gemeenten hier ter stede de gelegenheid verschaft, die tentoonstelling te bezigtigen.

— Bij het laatste der Philharmonische Concerten, gedurende dezen winter in de zaal van het Departement der Maatschappij *tot Nut van 't Algemeen* gegeven, en welke steeds even druk bezocht werden als zij aan de verwachting beantwoord, ja die zelfs nog overtroffen hebben, had gisteren avond, voor den aanvang der pauze, eene verrassende plegtigheid plaats. Den heer *J. F. Dupont*, die deze Concerten zoo belangeloos als ijverig had gedirigeerd, werd toen, met eene erkentelijke toespraak, eene smaakvolle gouden snuifdoos aangeboden, met dit opschrift:

De Werkende Leden
van het Philh: Concert te Rotterdam,
aan hunnen Directeur
J. F. Dupont.
1849—1850.

Voor de verdere bijzonderheden omtrent dit Concert en deze plegtigheid verwijzen wij naar het Ingezonden Stuk, ons beleefdelijk geworden, en in deze Courant voorkomende.

— Door de Nederlandsche Handel-Maatschappij zijn, voor de maand april 1850, bevracht geworden de navolgende elf schepen, als:

Voor Amsterdam: *China*, kapitein *D. A. Zeylstra*; *Zeeland*, kapit. *F. de Winter*; *Triton*, kapit. *H. Olie*; *Eensgezindheid*, kapit. *K. Haasnoot*, en *A. R. Falck*, kapit. *P. van Duyvenbooden*.

Voor Rotterdam: *Samarang*, kapitein *D. L. Immink*; *Drie Vrienden*, kapit. *R. A. Tange*; *Nova Zembla*, kapit. *L. Heykoop*, en *Christiaan Huygens*, kapit. *H. R. Bok*, van Schiedam.

Voor Dordrecht: *Jacob Cats*, kapit. *J. A. Keeman*.

Voor Schiedam: *Maasnymph*, kapit. *A. J. Ihlower*.

— Men zegt dat vergunning is aangevraagd om van Leyden op 's Gravenhage over den Leydschendam eene ijzeren schroefstoomboot aan te leggen, die des zomers acht keeren heen en weder zou varen, en waaromtrent men zich met de bestaande schipperij zou willen verstaan.

— Gisteren is, na verdediging van theses, aan de Leydsche Hoogeschool tot doctor in de verloskunde bevorderd de heer *W. J. Knockers van Oosterzee*, med. dr., geb. te Rotterdam.

— HH. MM. de Koning en Koningin zijn met den gewonen beurstrein ten half drie ure te Amsterdam aangekomen en eenige minuten daarna aan het Paleis afgestapt. Eene talrijke menigte begroette eerbiedig de Koninklijke Reizigers langs hunnen togt door de stad, en toen de Koning zijne Gemalin op het balkon geleidde en beiden de menigte minzaam begroetten, ging er een luid gejuich onder de op het Damplein verzamelden op. Z. M. droeg de admiraals-uniform, de Koningin eenen rijken rooden cachemire-shawl en witten satijnen hoed. — Ook Z. K. H. prins *Hendrik* is met denzelfden spoortrein te Amsterdam aangekomen.

— In de *Amsterdamsche Courant* van heden leest men: „De personen, uitmakende het gevolg der leden van het Vorstelijk Huis, zijn de volgende:

Hof van Z. M. den Koning: de luitenant-generaal jonkh. *R. A. Klerck*, chef van het militaire huis; luitenant-kolonel jonkh. *H. de Haze Bomme* en jonkh. *H. A. van Karnebeek*, adjudanten; graaf *E. H. E. van Bijlandt* en ridder *W. J. C. Huyssen van Kattendijke*, ordonnans-officieren; *J. J. H.* graaf *van Limburg Stirum*, opperstalmeester; jonkheer *Clifford*, hofmaarschalk; *J. H.* graaf *van Limburg Stirum*, intendant der Koninklijke paleizen.

Hof van H. M. de Koningin: generaal jonkh. *W. F. Boreel*, grootmeester; jonkvr. gravin *van Limburg Stirum*, jonkvr. *van Capellen* en jonkvr. barones *van Heeckeren*, hofdames, en kamerheeren waarvan de namen ons nog onbekend zijn.

Ridder *van Rappard*, adjudant van Z. K. H. prins *Hendrik* der Nederlanden.

De namen der personen, welke zullen behooren tot het hof van HH. KK. HH. prins en prinses *Frederik* der Nederlanden, zijn ons nog onbekend.

Saturdag avond aanstaande zal, naar men ons verzekert, de Koninklijke Familie de voorstelling in den Hollandschen schouwburg met hare tegenwoordigheid vereeren."

— Te Amsterdam heeft zich eene vereeniging, met de leus *Unitate ac Perseverantia*, gevormd tot het in druk uitgeven der bij Protestantsche gemeenten hier te lande gehouden leerredenen van den dag; als haar doel geeft zij op: *opwekking en verbreiding van christenzin en kanselwelsprekendheid*. De eerste door haar uitgegeven leerrede ziet reeds het licht: het is de preek, zondag 7 dezer bij de Remonstrantsche gemeente te Amsterdam gehouden door ds. *Heemskerk*. De prijs is 12½ cent.

— Op zijne reis naar *Biljoen* heeft Z. K. H. prins *Hendrik* der Nederlanden zich ll. zondag eenige uren te Amsterdam opgehouden en de tentoonstelling bezocht, welke daar door de Maatschappij van Landbouw gehouden is.

— Op het paleis van Soestdijk worden toebereidselen gemaakt tot de ontvangst van H. M. de Koningin-Weduwe, die welligt nog in deze maand haar verblijf aldaar zal vestigen.

— De Regering te Utrecht heeft aan het liefdadig gesticht, hetwelk door de Zusters van Liefde van de congregatie van Tilburg bediend wordt, eene gift van *f* 1000 geschonken, ten bewijze harer hooge erkentelijkheid en tevredenheid voor de liefdevolle zorgen en onvermoeide verpleging, welke die Zusters aan de cholera-lijders hebben bewezen.

— Volgens de *Arnhemsche Courant* zal het onderzoek der nieuwe kieswet bij den Raad van State, in plaats van schriftelijk, thans mondeling geschieden. Dit is waarschijnlijk de kunstmatige wijze, waarvan de *Nederlander* heeft gesproken.

— Bij het graven van een put te Zwolle is een steenen potje gevonden, met ongeveer 200 zilveren muntstukken, welke blijken dragen van de 13de, 14de en 15de eeuw herkomstig te zijn.

— Ten blijke van buitengewone vruchtbaarheid wordt gemeld, dat men den 5 dezer te Meppel verscheiden bijna volwassen aardappelen uit den kouden grond heeft gerooid.

— Van Rottevalle wordt gemeld, dat eene koe van den landbouwer *B. R. de Boer*, aldaar, den 4 dezer drie kalveren bragt, zijnde twee van het mannelijk en een van het vrouwelijk geslacht. Het eerste, een stierkalf, is spoedig gestorven, de beide anderen waren echter vlug en gezond. De drie kalveren hadden uiterlijk geen gebrek.

— In den vroegen morgen van den 6 dezer omstreeks 4 ure, ontstond te Slochteren, terwijl de huisgenooten nog te bed waren en zonder dat de oorzaak bekend is, brand in de behuizing van *G. P. Crone*, landgebruiker, met het ongelukkig gevolg, dat in zeer korten tijd de behuizing en schuur eene prooi der vlammen zijn geworden, en daarbij tevens is verbrand eene koe, al het hooi en stroo, als mede eene partij gezaagd eikenhout en al het gereedschap van den mede inwonenden zoon en wagenmaker *L. G. Crone*. Bij de pogingen om de koe te redden, heeft de eigenaar zich op onderscheiden plaatsen gebrand, en deerlijk aan de hand. De huismeubelen zijn meest allen gered. De behuizing, het eikenhout en gereedschap waren voor brandschade verzekerd.

— De op den 3 dezer gehouden paardenmarkt te Appingedam was voorzien van een groot aantal schoone paarden; deze markt, eerst voor weinige jaren ingesteld en vrij van plaatsgeld, neemt steeds in belangrijkheid toe, en ofschoon er nu op dezen dag niet veel handel plaats had, verdient het wel de aandacht van heeren kooplieden.

— De reis van dr. *Gutzlaff* naar Groningen is uitgesteld, en nu wordt hij daar tegen den 18 dezer te gemoet gezien.

— In de *Aviso de la Meuse* wordt medegedeeld, dat in de afhellingen van den St. Pietersberg goudhoudend zand is gevonden, en men bezig is dit wetenschappelijk te onderzoeken.

— De *Staats-Courant* deelt de volgende staten mede:

A. *Opgave van de verschillende op Java uit den oogst van* 1849 *reeds afgeleverde en vermoedelijk nog te leveren Gouvernements-producten onder ultimo december* 1849.

Producten.	Reeds ontvangen.		Vermoedelijk nog te ontvangen.	Totaal.	Aanmerkingen.
Koffij......	pik.	452,058	18,507	470,565	
Suiker.....	id.	782,496	197,035	979,531	Bovendien blijven vermoedelijk ter beschikking van de fabrikanten 229,907 pikols.
Indigo.....	Amst. pond.	673,105	*)224,013	*)907,118	*) Het vermoedelijk nog te ontvangene uit de residentie Bantam, waarvan de opgave ontbreekt, is hieronder niet begrepen.
Thee.......	id.	531,066	278,073	809,139	
Kaneel.....	id.	112,989	63,665	176,654	
Cochenille.	id.	27,114	21,585	48,699	Bovendien blijven vermoedelijk ter beschikking van de fabrikanten 34,757 Amst. ponden.
Peper.....	id.	34,032	—	34,032	
Tabak.....	id.	—	—	—	Nog onbekend. Vermoedelijk zal ter beschikking van de fabrikanten blijven eene hoeveelheid van 200,000 Amst. ponden.

B. *Opgave der producten voor particuliere rekening op Java geteeld, uit den oogst van* 1849, *onder ultimo december* 1849.

Producten.	Reeds ontvangen.		Vermoedelijk nog te ontvangen.	Totaal.	Aanmerkingen.
Koffij......	pik.	63,252	3,021	66,273	
Suiker.....	id.	240,663	146,840	387,503	Hieronder is begrepen de hoeveelheid van 229,907 Amst. ponden, vermeld op staat A.
Indigo.....	Amst. pond.	165,940	1,540	167,480	
Thee.......	id.	—	—	—	Geene opgave ontvangen.
Cochenille.	id.	13,958	38,267	52,225	Hieronder is begrepen de hoeveelheid van 34,757 Amsterdams. ponden, vermeld op staat A.
Tabak.....	id.	—	—	—	Nog onbekend.

— Het Nederlandsche kofschip *Jantina Annechina*, kapitein *H. G. Sap*, op het laatst van 1849 nabij Oporto een loods aan boord bekomen hebbende, deed zich de omstandigheid voor, dat die loods in het water sprong en verdronk, niettegenstaande de hem verstrekte doch afgewezen hulp. Hoewel bij des schippers komst te Oporto hem geene aanmerking gemaakt werd, vermits het bekend was dat die loods reeds vroeger eene poging had aangewend om zich te verdrinken, werden er later bevelen tot oponthoud en geregtelijk onderzoek gegeven, op grond dat bedoelde loods door de bemanning van gemeld vaartuig in zee zou zijn geworpen, met het doel om smokkelhandel te kunnen drijven. Het vermelde onderzoek gunstig afgeloopen zijnde, zoo is eenigen tijd geleden den schipper vergund naar welgevallen te kunnen vertrekken. De buitengewoon spoedige en kostelooze afdoening dezer zaak is te danken aan de onvermoeide en allezins doelmatige pogingen van Zr. Ms. Consul-Generaal te Lissabon, daarin bijgestaan door het hulpbetoon van den Nederlandschen Vice-Consul te Oporto.

— Het transportschip PRINS WILLEM FREDERIK HENDRIK is, na het doorstaan van zeer hevige zuid-zuidweste winden, den 5 dezer ter reede van Duins ten anker gekomen, en zou bij eerste gunstige gelegenheid zijne verdere reis naar Oostindië voortzetten.

Zr. Ms. schoener DE LANSIER, onder bevel van den luitenant ter zee 1ste klasse *W. H. Dittlof Tjassens*, den 17 december van Batavia naar Nederland vertrokken, is den 7 februarij jl. in de Tafelbaai (Kaap de Goede Hoop) binnengeloopen.

— Daar de gele of eene andere kwaadaardige koorts zich in de havens van Bahia en Fernambuck heeft geopenbaard, zoo zullen de van daar komende en in Nederlandsche havens binnenvallende bodems, met bestemming naar Nederland of zonder bepaalde bestemming, aan eene quarantaine-visitatie onderworpen worden. Bij het niet bestaan van bezwaren zullen die bodems dadelijk naar hunne destinatie kunnen opzeilen; doch in het tegenovergestelde geval zullen die schepen onder quarantaine gelegd en de scheepspapieren aan het Departement van Marine ingezonden moeten worden, ten einde de beslissing omtrent het al dan niet ontslaan uit de quarantaine af te wachten.

— Wij ontvingen heden Kaapsche dagbladen tot 14 februarij. De depêche, in welke het besluit der Engelsche Regering omtrent de bannelingen aan boord van de *Neptune* wordt medegedeeld, was aldaar met de grootste blijdschap ontvangen. „Eindelijk (zoo vangt het hoofdartikel van een dier dagbladen aan) hebben de kolonisten de zegepraal behaald! De God des Hemels heeft hunne pogingen doen gelukken! De schande hun aangedaan is uitgewischt, en de *Neptune* zal, misschien binnen weinige uren, de koloniale stranden voor eene andere bestemming verlaten." — Dit is werkelijk het geval geweest, want, volgens een nader berigt, is van Diemens Land tot bestemmingsoord van genoemd schip aangewezen. Het Anti-Bandietengenootschap, welks rustige tegenstand zoo veel tot de behaalde zege bijdroeg, hield den 14den der genoemde maand eene vergadering, in welke eenparig tot het rigten van adressen van gelukwensching besloten werd. Op den dag als de *Neptune* Simonsbaai verliet zou in de Kaapstad eene algemeene illuminatie plaats hebben.

Van ROTTERDAM uitgeklaard *Japara*, L. van Haften, naar Valparaiso; *Venelia*, H. Eddes, en *Jantina*, G. H. Stratingh, naar Liverpool; *Dandy*, J. Edgley, naar Londen; *Burtons*, T. Woodhead, naar Engeland, en *Temiscouata*, G. Arthur, n. Peterhead.

Hellevoetsluis den 9 dezer. Heden morgen arriveerden uit zee *Drie Maria's*, L. G. Verbeek, v. Canton in China; *de IJssel*, H. H. Deuling, van Batavia; *Diana*, E. R. Teyleman (voor wijlen H. van der Schaft), van Suriname; *Joseph Albion*, J. Clark, van Boston; *Hendrika Hillechina*, J. J. Kuiper, v. Triest; *Anna Maria*, H. P. H. Muntendam, van Palermo; *Idee*, P. Don, van Lissabon, en *John*, J. Rundle, van Fowey. Het schip *Leila*, kapitein W. W. Stafford, van Baltimore, is in het Kanaal gesleept. Het schip *Boreas*, kapitein C. van Gelderen, van Smyrna, is van de quarantaine ontslagen; de wind Z. W.

Hellevoetsluis den 10 dezer. Heden morgen arriveerden *Kortenaer*, A. Glazener jr., van Batavia; *Polaris*, F. Ruiter, van Nickerie; *Tryphena*, H. Wearing, van Jacmel, laatst v. Falmouth; *Maracaïbo*, W. C. Kool, van Porto Plata, en *Elizabeth*, H. Matthews, van Shoreham; de wind W.

ZEILKLAAR te HELLEVOETSLUIS *Gertrude*, A. Schaap, en *Cornelis Wernard Eduard*, F. F. Zeven, beiden van Rotterdam naar Batavia.

Brielle den 9 dezer. Heden voor posttijd stoomde in zee *Batavier*, W. Smith, naar Londen; de wind Z. W.

Brielle den 10 dezer. Heden voor posttijd stoomden in zee *Attwood*, H. Cheesman, *Earl of Auckland*, W. Wintle, en *Rhine*, R. Stranack, alle drie naar Londen; *Norfolk*, J. Leetham, naar Goole; *Camerton*, W. Holdsworth, en *Sea Gull*, G. Nichol, naar Hull; de wind N. W.

Maassluis den 10 dezer. Gisteren niets gepasseerd. Heden morgen zeilde *Hendrik Gijsbert*, K. Noorduin, naar Yarmouth; de wind W.

Brouwershaven den 8 dezer. Binnengekomen *Bernhard Hertog van Saxe Weimar*, P. H. Hazewinkel, van Java naar Dordrecht; de wind Z. Z. O.

Brouwershaven den 9 dezer. Binnengekomen *Koning Willem de Tweede*, L. R. Giezen, van Java naar Rotterdam. Naar zee niets; de wind W. Z. W. Zeilklaar *Soolo*, M. Korteland, n. Batavia, zijnde heden door de stoomboot *Kinderdijk* binnen door op deze Reede gesleept. De loods-inspectie kotter *Argus*, aan boord hebbende den kapitter zee Evertzen, is gisteren op deze Reede aangekomen, en vertrekt morgen naar Vlissingen.

Kapitein L. R. Giezen, voornoemd, heeft GEPRAAID: den 10 februarij, op 30 gr. 25 min. ZB. en 12 gr. OL., de Engelsche bark *Sarah*, komende van Bombay en bestemd naar de Clyde; — den 21 dito, bij St. Helena, het Engelsch fregatschip *John Spencer*, van Calcutta naar Liverpool; — den 6 dezer de Fransche brik *Cinq Soeurs*, van St. Domingo naar Hâvre-de Grâce, hebbende de stengen en eenig tuig verloren; — bij Portland *Jonge Catharina*, J. P. Mink, van Amsterdam n. Triest, hebbende twee dagen te voren een gedeelte der verschansingen verloren, verder alles wel; als ook de Nederlandsche kof *Regina*, van St. Ubes naar Riga.

Texel den 8 dezer. De wind Z. Z. O. Binnengekomen *Elise*, J. F. Detering, van Batavia; *Phoenix*, H. J. de Boer, v. Suriname; *Pallas*, J. W. Bechtold, v. Nickerie, laatst v. Portsmouth; *Johanna Hendrika*, K. Hoek, en *Zuiderzee*, K. D. de Jong, van Havanna; *Rebecca*, D. Beenken, van Baltimore; D. J. Kraan van Galipoli, G. M. Gnodde van Bordeaux; W. J. de Jong, *Apollo* (st.), en *Lord John Russel* (st.), alle drie van Londen; W. van Duyn van Hull, H. B. Engelsman van Newcastle, H. C. Fanöe van Callundborg, N. Engebrethsen en J. Gjersöe v. Drammen; den 4den nog H. J. Schuring v. Benicarlo. Vertrokken *Cornelis Houtman*, J. R. Smit, n. Batavia; *de Snelheid*, J. J. Gorter, n: Suriname; T. S. Oldendorp n. Napels, J. T. Boer naar Marseille, J. T. Klein naar Oporto, D. H. van Wijk naar St. Ubes, G. A. Jonkhoff naar Nantes; J. F. Huisman, T. Wetherill, A. J. Zijl en W. Cummings, alle vier naar Londen; L. E. Koning n. Hull, S. Nielsen en J. Lorentzen naar Nerva, G. M. Menkema naar Koningsbergen, acht Noordsche schepen naar Noorwegen en T. Frank (van Londen) naar Rotterdam.

Texel den 9 dezer. De wind Z. W. Binnengekomen *Staatsraad Baud*, T. de Jong, en *Baltimore*, F. C. Jaski, van Banjoewangie; *Eliza*, D. H. Dirks, van Suriname; S. G. Oostra van Antwerpen, C. Lorentzen van Fredrikstad, J. Christensen en T. J. Norup van Drammen, J. Næss en C. A. Bang van Holmstrand. Vertrokken niets.

Kapitein E. Poestkoke, van de Wijnkoopersbaai in Texel binnen, heeft den 18 februarij, op 3 gr. 54 min. NB. en 21 gr. 38 min. WL., gepraaid het barkschip *Hendrik Wester*, kapitein R. J. Reynders, v. Amsterdam naar Batavia.

Kapitein J. F. Detering, voornoemd, heeft den 11 februarij, op 5 gr. 4 min. ZB. en 21 gr. 40 min. WL., gepraaid de brik *Willem*, kapitein J. G. Schröder, van Rotterdam naar Macassar.

Kapitein H. H. Oldenburger, van Cette in Texel binnen, heeft den 3 dezer op 49 gr. 50 min. NB. en 48 gr. WL. gepraald het schip *Jacoba*, kapitein A. K. de Groot, van Amsterdam naar Suriname.

Vlie den 7 dezer. De wind W. Z. W. Binnengekomen gisteren C. Christensen van Oudsoen; heden B. A. Visser van Christiaansand. Vertrokken gisteren *Willem I* (st.) naar Hamburg en L. N. Baas op avontuur; heden H. B. van der Werff en E. G. Jonker naar Koningsbergen, W. T. Kuiper naar Lubeck, D. J. Wiersma naar Kopenhagen en vier Noordsche schepen naar Noorwegen. — Te Terschelling 5 R. Johnson van Londen.

Het schip *Alberdina*, kapitein A. A. Wolkammer, van Groningen naar Bristol, is den 6 dezer zwaar lek te Delfzijl binnengeloopen, zijnde reeds tot op de hoogte van Texel geweest; moest lossen om te repareren.

Vlissingen den 9 dezer. Voor Antwerpen bestemd zijn alhier ter reede gekomen J. Wessels van Buenos-Ayres; A. J. Meulenaer, Arritola en de Garay, alle drie v. Havanna; Parmelee v. Apalachicola, P. Niefors van Smyrna, J. H. D. Bramstedt en drie Fransche schepen van Bordeaux, Toutain van Havre en Wrenstedt van Drontheim. — Van Antwerpen vertrokken heden J. B. Altona naar Lubeck, en *Clotilde*, J. F. Bennert, met 229 landverhuizers naar New-York.

AANGEKOMEN: Te BUENOS-AYRES 15 januarij *Animo*, A. van der Meyden, van New-York. Te MESSINA 24 maart *de Hoop*, G. C. Fischer, van Amsterdam en Gibraltar. Ter reede van HAVRE 7 dezer Lesergeant en Hugues van Batavia. Te BREMERHAVEN 5 H. J. Klasen van Livorno en R. G. Waker van Malaga. Te HAMBURG 5 J. Venster van Tchesme, J. B. de Boer v. Cephalonia, W. M. J. Visser van Malaga en J. J. Wever van Bordeaux; 6 R. J. Stomp van Nizza en J. C. Töpper van Cephalonia. Te ALTONA 5 B. J. Slankenberg van Amsterdam. Op de ELVE 6 J. Spanjer van Gent en J. J. Meijer van Amsterdam.

VERTROKKEN: Van CURAÇAO 19 februarij *Hunderen*, K. Ouwehand, en van GENUA 1 dezer *Fortunato*, Zino, beiden naar Amsterdam. Van GIBRALTAR 29 maart *Wilhelmina*, J. Valkenier, naar St. Ubes.

Tafelbaai (Kaap de Goede Hoop) den 16 februarij. Het barkschip *de Rhijn*, kapit. C. Brandligt, van Passaroeang naar Amsterdam, is

den 11 dezer alhier binnengeloopen met verlies van stengen, verschansingen, zeilen, booten enz., hebbende in een hevigen storm den 3 en 4 januarij, bij Mauritius, op zijde gelegen.

LIVORNO den 30 maart. Het Nederlandsch kofschip *Herstelling*, kapitein H. P. Lukkien, in de haven ten anker liggende, is gedurende eenen storm uit het Z. tot Z. Z. W., in den nacht van 23 dezer, driftig geworden, op een bed van ankers gedreven en heeft schade aan het hol bekomen; het heeft sedert gelost, gerepareerd en neemt thans de lading weder in.

Uittreksel uit de Lloydslijst van den 8 *april:*

Te LONDEN zijn aangekomen 8 J. L. van Sluis, P. S. Gruppelaar, K. K. Hangelbroek en F. W. Pronk van Groningen, en *Fijenoord* (st.), Rolfe, van Rotterdam; in lading J. P. Stutvoet naar Koningsbergen; uitgeklaard *Stad Amsterdam*, H. Blokziel, naar Batavia, en H. Visser naar Elseneur. Te DEAL 5 J. Drewes, 7 G. E. van Dijk en S. H. Bontekoe, alle drie van Groningen naar Southampton. Bij LOWESTOFFE 3 T. T. Kuitze van Groningen naar Londen. Te GRIMSBY 6 R. T. Fenenga van Flensburg. Te HULL 7 T. Visser en te SCARBOROUGH 5 S. P. Gruppelaar van Amsterdam. Te HARTLEPOOL 6 *Waterloo*, W. W. van Epen, van Amsterdam (naar Batavia). Te FISHERROW 5 Hazewinkel van Ostende. Te BURNT ISLAND 4 J. Z. Porjer van Amsterdam. Te LEITH dien dag S. Davison van Rotterdam. Te PORTSMOUTH 6 *Louise Bertha*, Quade, van Alexandrië in Egypte naar Falmouth, met zeeschade. Te COWES dien dag *Adelheid*, Jörgensen, van Iquique, om order. Te FALMOUTH 5 *Queen*, Payne, van Fernambuck, en 6 *Mary Turcan*, Scotland, van Jacmel naar Antwerpen, de laatste met verlies van verschansingen enz.; afgezeild 6 Fabregas (v. Havanna) n. Antwerpen. Te JERSEY 4 J. J. Lodewijks van Rotterdam. Te SCILLY 2 *Penelope*, Tropeano, van Messina, en is den 5den naar Antwerpen gezeild. Te BELFAST 5 Z. E. de Jonge en 6 E. S. van der Wijk v. Rotterdam, en E. J. Dik v. Harlingen. Te CARDIFF 3 H. B. Smid van Southampton. Van LONDONDERRY vertrokken 3 P. H. Koning naar Cardiff. Van QUEENSTOWN 5 Rasch (van Aux Cayes) n. Antwerpen. Van PENZANCE dien dag P. H. Puister naar Bayonne.

Het schip *Dina Marchina*, kapitein R. G. Engelsman, van Belfast naar Cardiff, is den 5 dezer te Holyhead binnengeloopen.

Het schip *Susanna*, kapitein H. L. Heres, van Amsterdam naar Triest, was den 5 dezer op de hoogte van Portland.

YARMOUTH den 6 dezer. De *Pioneer*, kapitein Scott, van Shields naar Rotterdam, heeft op het Scrobyzand vastgezeten, doch is weinige uren later met hulp afgekomen, is niet lek en zal de reis voortzetten.

Het schip *Maximiliaan Theodoor*, kapit. K. Latjes, van Amsterdam naar Genua en Batavia, was den 6 dezer op de hoogte van Plymouth.

Het schip *Johanna Clasina*, kapitein A. Hazewinkel Hz., van Rotterdam naar Liverpool, is den 6 dezer met verlies van zeilen en boot te Cowes binnengeloopen.

Het schip *Maria en Adriana*, kapitein C. van der Plas, van Shields naar Nickerie, is den 6 dezer met weggeslagen voorbramsteng, verlies van booten en verschansingen te Falmouth binnengeloopen; een man is over boord geslagen.

FALMOUTH den 7 dezer. Het schip *de Gebroeders*, kapitein J. J. Moesker, van Nickerie naar Amsterdam, is door eene zware stortzee beloopen en den 4den dezer maand op 51 gr. NB. en 8 gr. WL. gezonken; het volk gered en alhier aangebragt.

Het schip *Maria*, kapitein C. J. Dijk, van Amsterdam n. Civita Vecchia, was den 7 dezer op de hoogte van Swanage.

Het schip *Hoop en Verwachting*, kapitein G. H. Pijbes, van Rotterdam naar Queenstown, is den 7 dezer te Brixham, Torbay, binnengeloopen.

(*Het schip* Koning Willem de Tweede, *kapit.* L. R. Giezen, *den 21 februarij St. Helena gepasseerd, was in de Lloydslijst opgegeven als* Willem de Eerste, *en abusief in ons vorig nommer aldus opgenomen.*)

IN LADING LIGGENDE SCHEPEN.

Te Rotterdam:

BATAVIA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het snelzeilend gekoperd Nederlandsch Barkschip *Drie Vrienden*, kapitein *R. A. Tange*; voerende een bekwamen Scheepsdoctor. Adres ten kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen.*

BELFAST, het Nederl. Kofschip *Jantina*, kapit. *W. E. Boswijk.* Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer.*

BERGEN, het Noordsch Schoenerschip *Paquetten Fortuna*, kapt. *C. Srane.* Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer.*

DANTZIG, het Nederlandsch Kofschip *Jonge Hendrik*, kapitein *G. K. Mulder.* Adres ten kantore van *Kuyper, v. Dam en Smeer.*

GENUA, het Nederl. Kofschip *Harmonie*, kapitein *P. Franken.* Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer.*

HAMBURG, het Nederl. Kofschip *Hendrina*, kapit. *J. J. Buiten.* Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer.*

KOPENHAGEN en KONINGSBERGEN, het Nederlandsch Kofschip *Catharina Cornelia*, kapitein *W. D. Kleininga.* Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer.*

LIVERPOOL, het Nederlandsch Schoener-Kofschip *Magrietha*, kapitein *J. A. de Groot.* Adres bij *Kuypsr, van Dam en Smeer.*

NEW-YORK, voor Passagiers en Goederen, het Nederlandsch Fregatschip *Maria Elisabeth*, kapit. *K. J. Jonker*, om 25 dezer te vertrekken. Adres bij *M. Varkevisser* en *Kuypers en Smeer.*

STETTIN, het Nederl. Kofschip *Jantina Anna*, kapitein *W. K. Mulder.* Adres ten kantore van *Kuyper, vnn Dam en Smeer.*

TRIEST, het Noordsch Brikschip *Vidar*, kapit. *E. L. Christensen.* Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer.*

Te Vlaardingen:

OPORTO, het Nederl. Hoekerschip *Tweelingen*, kapitein *Wm. Schep*, om spoedig te vertrekken. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer.*

VALPARAISO, het nieuw gekoperd snelzeilend Nederl. Schoenerschip *Courier*, kapitein *M. Schaap*, om voor het eind dezer maand te vertrekken. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer.*

C A R G A - L IJ S T.

IJSSEL, H. H. DEULING, van *Batavia.*

2340 b. Koffij, 2504 kan. Suiker, 684 sch. Tin en 909 b. Bindrotting, Nederl. Handel-Maatschappij.

DE MAAS, J. TIMMERMANS, van *Batavia.*

637 kranj. Suiker, *Suermondt en Co.*; 65 dito dito, *E. Suermondt en Zonen en Co.*; 798 z. Rijst en 992 boss. Bindrotting, *C. Balguerie en Zn.*; 743 z. Rijst, Gebr. *van Rossem*, en 78 p. Tabak, *Lenersan en Co.*

KONING WILLEM II, L. R. GIEZEN, van *Batavia.*

2160 b. Koffij, 3908 kranj. Suiker, 882 blokk. Tin en 1105 boss. Bindrotting, Nederl. Handel-Maatschappij.

LORENA, W. URQUHART, van *Charleston.*

1500 balen Katoen, 489 heele en 21 halve tiersjes Rijst en 1 partij Duigen, Gebr. *Nottebohm.*

DINA IMMECHINA, J. J. DE JONGH, van *Triest.*

10 z. Amandelen, 9 v. Galnoten, 1 b. Hazelnoten, 1 b. en 2 vaatj. Vijgen, 279 b. Sumak, 1 v. Ossa Seppa, 1 k. Zeep, 1 v. Wijnbessen, 50 b. Koopm., 3 k. Drop, 3 v. Carobbe, 1 v. Gom Storax, 1 kistje Dadels en 1 vaatje Senna, *S. A. le Vino en Co.*; 1 v. Terpentijn, 2 v. Gom Arabicum, 2 v. en 1 k. Koopm. en 5 v. Krenten, *A. T. Sölling en Co.*; 1 k. Olie, 1 v. Senna, 1 z. Rozijnen, 3 v. Vruchten, 2 v. en 2 k. Droogerijen, *H. Braakman*; 3 k. Koopm., 12 v. Krenten en 142 b. Sumak, *F. W. C. Blom*; 30 b dito, *C. Hemmann en Co.*; 2 v. Carobbe, *L. Maijer en Co.*; 3 v. Krenten, *Coomans, Born en Philippi*; 9 v. dito, *W. A. Fuchs en Co.*; 35 b. Sumak, 1 k. Radix en 1 v. Wijnsteen, *van Voorst en Andriessen*, te Amsterdam; 1 k. Essence en 1 k. Salepwortel, *van Enst en Dijk*, te Amst.; 1 v. Gom, *S. Holty*, te Amst.; 6 v. Zinober, *M. Hafkenscheid en Zn.*, te Amst.; 86 b. Hennep, 24 b. Sumak, 6 v. Terpentijn, 1 v. en 2 b. Senna, 6 v. Pruimen, 1 k. Gom, 1 vaatje Laurierolie, 2 v. Oranjeappels, 2 k. Vruchten, 2 v. Carobbe en 1 k. Rozenolie, Order.

ANNA MARIA, H. P. H. MUNTENDAM,
van *Messina*, *Licata* en *Palermo.*

6 k. Manna, 1 k. Citroensap, 2 k. Bergamotolie, 2 k. Oranjeolie, 2 z. Hazelnoten, 6 v. Puimsteen en 6 v. Carohbe, *L. Maijer en Co.*; 50 z. Noten, *F. v. d. Vijver en Co.*; 1500 cant. Zwavel, *Kreglinger en Co.*; 1500 dito dito, *Thooft en Eeckhout*; 600 z. Sumak, *J. Haslinghaus en Zn.*; 40 z. Noten en 3 k. Koopm., Order.

EARL OF AUCKLAND, W. WINTLE, van *Londen.*

150 vaatjes Harst, *Eckstein, v. d. Velde en Koch*; 87 z. Rijst, *C. Hemmann en Co.*; 7 k. Indigo, *Kerdijk en Pincoffs*; 2 k. dito en 5 k. Koopm., *S. A. le Vino en Co.*; 8 p. dito, *J. B. Crol en Co.*; 1 p. Boeken, Wed. *Krap*; 3 p. Koopm., *P. A. van Es en Co.*; 1 b. dito, *Nijgh en Montauban van Swijndregt*; 1 k. dito, *J. H. Keller*; 1 b. Leder, *F. Carp*; 19704 Horens, *J. Hirsch en Co.*; 1 p. Koopm., *A. S. Preston*; 1 b. Garen, *P. van Ommeren*; 76 sch. Koper, *W. P. Knaepen*; 685 sch. dito en 3 k. Koopm., Order.

BATAVIER, W. SMITH, van *Londen.*

20 b. Katoen en 2 k. en 10 b. Manufact., *P. A. van Es en Co.*; 30 v. Harst, *C. Hemmann en Co.*; 4 b. Saffloer en 13 b. Droogerijen, *Kreglinger en Co.*; 21 v. Olie, *A. F. Ebeling en Co.*; 15 k. Thee en 2 v. Potasch, *L. Maijer en Co.*; 1. partij Horens en 1 b. Rotting, *Hirsch en Co.*; 50 b. Verwwaren, 8 coll. Droogerijen, 14 z. Guano, 1 partij Horens, 171 b. Katoen en 4 coll. Manufact., *S. A. le Vino en Co.*; 3 f. Wijn en 1 f. Rum, *A. T. Sölling en Co.*; 2. f. Wijn en 1 b. Zijde, *J. P. de Cock*; 6 v. Koffij, *W. A. Fuchs en Co.*; 20 b. Katoen, *van Overzee en Co.*; 91 b. dito, *W. Bunge en Co.*; 7 k. Indigo, *Groshans en Co.*; 30 bl. en 1 rol Koper, *Boutmy en Co.*; 43 stav. IJzer, Ned. Stoomboot-Maatsch.; 15 coll. Diversen, Diversen; 123 bladen Koper, Order.

RHINE, R. STRANACK, van *Londen.*

17 k. Indigo, *C. L. Ringrose en Co*; 17 dito dito, *Kerdijk en Pincoffs*; 4 k. dito en 2 v. Rum, *S. A. le Vino en Co.*; 10 v. Wijn, *C. Ellinckhuysen en Zn.*; 3 ijzeren Assen, *Boutmy en Co.*; 38 pakk. Koopmanschap, Diversen; 3 k. Indigo en 6 p. Koopmanschap, Order.

LAURA, G. A. JACKSON, van *Hull.*

1149 staven en 417 bossen IJzer, *E. S. de Jonge.*

REGINA, D. BENNETT, van *Boness.*

1 lading Gietijzer, *E. S. de Jonge.*

BEURS- EN MARKTBERIGTEN.

MADRID *den 3 April.* Spanje 5 per cents $13\frac{1}{4}$ papier, na beurstijd $13\frac{1}{4}$ papier en $13\frac{1}{8}$ geld; dito 4 per cents 13 papier; dito 3 per cents $29\frac{3}{16}$ a contant; Rentel. Schuld $3\frac{7}{8}$ a contant, na beurstijd $3\frac{15}{16}$ geld; Coupons 7 papier.

PARIJS *den 8 April.* Frankrijk 3 per cents 55. 50 a contant en 55. 65 tegen ultimo; dito 5 per cents 89. 55 a contant en tegen ultimo; de Actien van de Bank 2150; Napels 93. 50; Spanje 3 per cents Buitenlandsche $37\frac{1}{2}$; dito Binnenl. 30 a contant; Holland $2\frac{1}{2}$ per cents $57\frac{5}{8}$. — A contant sloten de 3 per cents 20 en de 5 per cents 10 centimes lager dan saturdag.

LONDEN *den 8 April.* De 3 per cents Geconsolideerden 96 a $\frac{1}{8}$ a contant en $96\frac{1}{4}$ a $\frac{3}{8}$ voor rekening; de Gereduceerden 95, zonder Coupon; Spanje, 5 per cents $17\frac{7}{8}$ voor rekening; dito, 3 per cents, 37 voor rekening; Portugal, 4 per cents, $32\frac{1}{4}$ a contant en voor rekening; Grenada, $1\frac{1}{2}$ per cents, $16\frac{1}{8}$; dito Uitgestelde $3\frac{3}{4}$; Peru $65\frac{1}{4}$ voor rekening, zonder Coupon; dito Uitgest. $25\frac{5}{8}$; Venezuela, 31 a contant; dito Uitgestelde $11\frac{3}{4}$; Holland, $2\frac{1}{2}$ per cents, 56 a contant, en dito, 4 per cents, Certificaten, 85, zonder Coupon.

ANTWERPEN *den 9 April.* België 5 per cents $96\frac{3}{4}$; dito $4\frac{1}{2}$ per cents $88\frac{3}{4}$; dito $2\frac{1}{2}$ per cents $49\frac{5}{8}$ geld. Spanje 5 per cents $11\frac{5}{8}$, $\frac{7}{8}$; dito Binnenl. 3 per cents $29\frac{1}{2}$ papier.

AMSTERDAM *den 10 April.* Nederl. Werkel. Schuld, $2\frac{1}{2}$ pc., $55\frac{1}{2}$ a $55\frac{11}{16}$, gebl. $55\frac{1}{2}$; idem Certific., 3 pc., $65\frac{1}{8}$ a $65\frac{1}{4}$, gebl. $65\frac{1}{8}$; idem idem, 4 pc., $85\frac{5}{8}$ a $85\frac{3}{4}$, gebl. $85\frac{11}{16}$; O. I. Leening, 4 pc., $84\frac{5}{8}$; Amort.-Sijndic., $3\frac{1}{2}$ pc., 87. België, bij *Rothschild*, $2\frac{1}{2}$ pc., $46\frac{7}{16}$ a $46\frac{9}{16}$, gebl. $46\frac{9}{16}$. Frankrijk, Oblig., 3 pc., $51\frac{1}{4}$ a $51\frac{3}{8}$, gebl. $51\frac{5}{16}$. Spanje, L. bij *Ardoin*, £ 85, 5 pc., $11\frac{15}{16}$ a $12\frac{1}{4}$, gebl. 12; idem bij idem, £ 510, 5 pc., $12\frac{3}{16}$ a $12\frac{3}{4}$, gebl. $12\frac{1}{4}$; idem bij idem, Onbep. Stukken, 5 pc., $10\frac{15}{16}$ a $11\frac{1}{8}$; idem, 3 pc., $37\frac{1}{4}$ a $37\frac{3}{8}$, gebl. $37\frac{3}{8}$; idem Binnenl. a 6 m., 3 pc., $29\frac{1}{2}$ a $29\frac{5}{8}$, gebl. $29\frac{1}{2}$; Coupons *Ardoin* $8\frac{1}{2}$ a $9\frac{3}{8}$; Passive 4; Frans. Uitgest. 4 a $4\frac{1}{8}$, gebl. 4. Portugal, te Londen, 5 pc., $34\frac{3}{4}$ a $34\frac{13}{16}$; idem idem, 4 pc., $36\frac{1}{4}$ a $36\frac{5}{16}$. Rusland, Oblig. *Hope en Co.*, 1798 en 1816, 5 pc., $104\frac{1}{8}$ a $104\frac{1}{4}$; id. id., 1828 en 1829, 5 pc., $103\frac{7}{8}$ a 104; Certificaten bij idem, 1831 en 1833, 5 pc., 94; idem bij *Hope en Co.*, 4 pc., $86\frac{3}{8}$; idem bij *Stieglitz en Co.*, 4 pc., $85\frac{5}{8}$. Oostenrijk, Metal., 5 pc., $75\frac{1}{2}$ a $76\frac{1}{8}$; idem, nieuwe, $2\frac{1}{2}$ pc., $40\frac{3}{4}$; idem idem, 5 pc., $82\frac{1}{4}$.

Denem., 5 pc., $96\frac{1}{16}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{16}$. Brazilië, 5 pc., $89\frac{1}{2}$. N. Mexico, 5 pc., $27\frac{7}{16}$, $\frac{1}{2}$. Peru, $4\frac{1}{2}$ pc., $66\frac{3}{4}$, $67\frac{1}{4}$, $66\frac{3}{4}$; id. Uitgest. $26\frac{3}{8}$, $\frac{5}{8}$, $\frac{3}{8}$. Grenada, $1\frac{1}{2}$ pc., 17.

5 ure. Nederl. Werk. Schuld, $2\frac{1}{2}$ pc., $55\frac{1}{2}$ a $\frac{9}{16}$. Spanje, bij *Ardoin*, £ 510, 5 pc., $12\frac{3}{16}$; idem Coupons $8\frac{1}{2}$; idem idem, oude, 9; Binnenl., 3 pc., $29\frac{1}{2}$. Oostenrijk, Metal., 5 pc., $75\frac{7}{8}$ a 76.

Koers van het Geld: Beleening $2\frac{1}{2}$, Prolong. $2\frac{1}{2}$, Disconto 2 pc.

ROTTERDAM *den 10 April.* Nederlanden, Werkelijke Schuld, $2\frac{1}{2}$ pc., $55\frac{9}{16}$ l. k., $55\frac{5}{8}$ h. k., $55\frac{9}{16}$ gebl. k.; idem idem, 3 pc., $65\frac{1}{4}$; idem idem, 4 pc., $85\frac{3}{4}$. België, bij *Rothschild*, $2\frac{1}{2}$ pc., $46\frac{5}{8}$. Spanje, *Ardoin*, £ 85, 5 pc., 12; idem, £ 170, 5 pc., $11\frac{7}{8}$ l. k., $12\frac{1}{16}$ h. k., $11\frac{15}{16}$ gebl. k; idem, £ 510, 5 pc., $12\frac{3}{8}$ l. k., $12\frac{9}{16}$ h. k.; Binnenlands., 3 pc., $29\frac{1}{2}$; Coupons *Ardoin*, oude, $9\frac{1}{2}$ l. k., $9\frac{5}{8}$ h. k., $9\frac{9}{16}$ gebl. k.; idem idem, nieuwe, $8\frac{7}{8}$ l. k., $9\frac{1}{8}$ h. k., $9\frac{1}{16}$ gebl. k.; Passive $4\frac{1}{4}$ l. k., $4\frac{5}{16}$ h. k.; Fransche Uitgest. $4\frac{5}{32}$ l. k., $4\frac{3}{16}$ h. k. Polen, Loten 1835, van *fl.* 500, *f* 142. Oostenrijk, Metaliek, $2\frac{1}{2}$ pc., $41\frac{1}{8}$; Weener Loten, *fl.* 250, *f* 276. Mexico 1846, 5 pc., $27\frac{1}{2}$ l. k., $27\frac{5}{8}$ h. k.

ROTTERDAM *den 10 April.* Londen 2 maanden *f* 12. 05, kort *f* 12. 10.

AMSTERDAM *den 10 April.* TARWE en ROGGE flaauw en met weinig handel. Verkocht van Tarwe: 127 ℔ puike O. bonte Pools. *f* 270; 132 ℔ puike Cubanca *f* 275. Van Rogge: 120 ℔ Pruiss. *f* 142. — In de overige Artikelen ging niets om. — KOOLZAAD: op 9 vaten Olie te leveren: dadelijk £ $71\frac{1}{2}$; in April eerstk. £ $72\frac{1}{2}$ a £ 73; in Sept. en Oct. eerstk. £ $56\frac{1}{4}$; in Nov. eerstk. £ 57. — RAAPOLIE: op 6 w. *f* $42\frac{1}{2}$; Vlieg. *f* $41\frac{1}{4}$ a $\frac{1}{2}$; 1 Mei eerstk. *f* $41\frac{1}{2}$ a $\frac{3}{4}$; 1 Sept. eerstk. *f* $33\frac{3}{4}$ a $\frac{1}{2}$; 1 Oct. eerstk. *f* $33\frac{3}{4}$; 1 Nov. eerstk. *f* $33\frac{7}{8}$; 1 Dec. eerstk. *f* 34. — LIJNOLIE: op 6 w. *f* 32; Vlieg. *f* 31. — HENNEPOLIE: op 6 w. *f* $37\frac{1}{4}$. — RAAPKOEKEN *f* 52 a *f* 56. — LIJNKOEKEN *f* $6\frac{1}{4}$ a *f* $9\frac{1}{2}$.

SCHIEDAM *den 10 April.* Jenever, het Nederl. Vat, zonder fust, *f* 14. 25; Amst. proef, idem idem, *f* 15. 50. Zonder de belasting.

KENNISGEVING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad *ROTTERDAM* geven bij deze aan de Ingezetenen kennis, dat, te beginnen met Maandag den 15 April aanstaande tot nadere aankondiging, de KLEINE WIJNBRUG, uit hoofde van daaraan te doene herstellingen, voor de passage met Rijtuigen zal afgesloten zijn.

Rotterdam den 10 *April* 1850.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
J. F. HOFFMAN.
Ter ordonnantie van dezelve,
STORM VAN 'S GRAVESANDE.

*** Indien zich in deze Stad Aanverwanten bevinden van wijlen J. C. KLOUZING, in het jaar 1825 op Zee, in de nabijheid van Batavia, overleden, kunnen dezelve ter Secretarie dezer Stad berigt omtrent deszelfs Nalatenschap bekomen.

*** De onderstaande Militiepligtigen, of wel Iemand hunner Betrekkingen, gelieven zich onverwijld te vervoegen ter Secretarie dezer Stad:
Gerardus den Dekker, *Cornelis van Selst*
Hendrik Buurman, en
Johannes Rudolphus Klaten, *Marinus Lodewijk Langhorst.*

*** Bij de Commissie voor de noodlijdende *In-* en *Om*woners van 's Bosch zijn nog ingekomen de navolgende giften:

Van N. N. te Heeze, twee Coupons, te zamen *f* 12. 37; van T. H. N. te Breda, *f* 5; van een Onbekende te 's Bosch, *f* 15; van K. te Rotterdam, *f* 7. 50; van R. te H. twee Coupons, te zamen *f* 3. 96; van C. D. V. te 's Bosch, *f* 10; van H. te Egmond aan Zee, *f* 5. 94; van drie Weezen te †††, *f* 2. 50; van B. te Haarlem, *f* 3; in eene geplaatste Bus bij den Heer *Bohn*, te Haarlem, *f* 18. 25; van C. v. L. te Giessen, zes Kinderhemden; van de Scholieren van den Onderwijzer te Winsum, *f* 0. $62\frac{1}{2}$; eene Schuldvordering van C. H. te Rotterdam, op E., met de spreuk *Glaube, Liebe, Hoffnung*, *f* 13. $07\frac{1}{2}$; van een onbekenden Bosschenaar, *f* 5; in de Bus bij de Heeren *J. van Baalen en Zonen* *f* 5. 26.

's Hertogenbosch den 4 *April* 1850.

Voor de vele bewijzen van belangstelling, ontvangen bij het overlijden van ons jongste Kind, betuigen wij bij deze onzen welmeenenden dank.

Rotterdam
den 8 *April* 1850.
F. KOCH.
J. C. KOCH,
VLIERBOOM.

Gevoelig voor de vele blijken van deelneming, ons betoond bij het overlijden onzer geliefde Moeder en Behuwdmoeder, Vrouwe CLASINA CATHARINA CROOSWIJCK, Weduwe van den Wel Ed. Geb. Heer W. VAN WAGENINGE VAN UITWIJCK, betuigen wij hiermede onzen welmeenenden dank.

Rotterdam
den 10 *April* 1850.
ANTONIA J. VAN WAGENINGE.
H. C. P. VAN WAGENINGE,
TETTERODE.

Voor al de blijken van belangstelling, bij gelegenheid van ons Huwelijk betoond, betuigen wij onzen opregten dank.

Kralingen
den 11 *April* 1850.
H. P. MARTIN.
F. L. MARTIN,
SCHOT.

Heden verloste van een ZOON A. SCHRAVESANDE, geliefde Echtgenoot van

Rotterdam
den 5 *April* 1850.
J. H. KELLER.

Heden beviel van een ZOON AGATHA VAN DER VLIET, geliefde Echtgenoot van

Rotterdam
den 9 *April* 1850.
P. J. LUCARDIE.

Het heeft den Almagtigen behaagd mijne Echtgenoot, MARIA WILHELMINA DE BREY, in den ouderdom van 42 jaren en na eene gelukkige echtvereeniging van 22 jaren, tot zich te nemen. Allen, die haar gekend hebben, kunnen beseffen wat ik en mijne twee Kinderen in haar verliezen; maar het past ons Gode te zwijgen.

Rotterdam
den 8 *April* 1850.
J. F. BERGEMAN.

Heden overleed onze hartelijk geliefde Moeder en Behuwdmoeder, EMMERENTIA VAN DEN BERG, Wed. J. SJOERS, in den ouderdom van ruim 73 jaren.

Delfshaven
den 10 *April* 1850.
Uit aller naam,
M. WIJT, *Jr.*

Men gelieve deze algemeene ook als bijzondere kennisgeving aan te nemen.

*** GECOMMITTEERDEN der **Nederduitsche Gereformeerde Gemeente** te ***Rotterdam*** geven bij deze aan belanghebbenden kennis, dat, overeenkomstig Art. 6 van het **Plan** der **3 per cents Geldleening**, tot goedmaking van de *Kosten van Aanbouw der Nieuwe Zuiderkerk*, op heden, ten overstaan van den Notaris *R. BORDEWIJK* en Getuigen, de hierna volgende **SCHULDBEKENTENISSEN**, N.s 1, 7, 37, 77, 119, 133, 158, 165, 180, 273, 296 en 300, bij Uitloting zijn aangewezen, om met primo October dezes Jaars, aan het Kerken-Kantoor, tegen intrekking der **Schuldbekentenissen** en daarbij behoorende **Coupons**, in Gereed Geld te worden afgelost.

En geven ***Gecommitteerden*** voornoemd wijders bij deze ook nog kennis, dat, indien de Houders der nu Uitgeloten Schuldbekentenissen eene onmiddelijke aflossing mogten verkiezen, daartoe alsdan tevens de gelegenheid ten Kantore voornoemd zal worden gegeven, mits zich daartoe dan binnen den tijd van veertien dagen na dato dezes aanmeldende. Gecommitteerden voornoemd.

Rotterdam Namens dezelven,
den 10 *April* 1850. A. L. COENEN.

*** Op heden den negenden April achttienhonderd vijftig, ten verzoeke van ADRIANA ELISABETH VAN DER VALK, zonder beroep, wonende te Gouda, verlaten Huisvrouw van WILLEM HIJDELAAR, voorheen Korenmolenaarsknecht te Gouda, bij vonnis van de Arrondissements-Regtbank te Rotterdam, van den twaalfden Februarij achttienhonderd negen en veertig, behoorlijk geregistreerd op de expeditie, magtiging bekomen hebbende tot kosteloos procederen, domicilium kiezende ten Kantore van den Procureur JAN JURIE SCHEFFER, in den Oppert, wijk 6, n.° 227, te Rotterdam, en die in deze voor haar is occuperende, en uit krachte van een vonnis van de Arrondissements-Regtbank te Rotterdam, van den zeven en twintigsten Maart achttienhonderd vijftig, behoorlijk op de expeditie geregistreerd, waarbij aan de Requirante verlof is verleend om haren na te melden Man ten derden male bij openbare dagvaarding op eenen termijn van drie maanden op te roepen,

Heb ik JOHANNES BRAKKEE, Deurwaarder bij de Arrondissements-Regtbank te Rotterdam, wonende aldaar in den Oppert, wijk 6, n.° 57, behoorlijk gepatenteerd, bij aanplakking Gedagvaard voornoemden WILLEM HIJDELAAR, mijn Exploit doende aan het Parquet van het Openbaar Ministerie bij gemelde Regtbank, en aldaar sprekende met den Ed. Achtb. Heer Mr. ABRAHAM SIEWERTSZ VAN REESEMA, Substituut-Officier, die het origineel voor gezien heeft geteekend, om te compareren op Maandag den vijftienden Julij aanstaande, des voormiddags ten elf ure, ter Teregtzitting van de Arrondissements-Regtbank te Rotterdam, gehouden wordende in het Geregtsgebouw, aan het Haagscheveer aldaar, ten einde te hooren concluderen:

Aangezien de Gedaagde op den acht en twintigsten April achttienhonderd zeven en dertig als Plaatsvervanger in 's Rijks dienst is getreden bij de destijds bestaande 5de afdeeling Infanterie, het laatst in garnizoen gelegen hebbende te IJzendijke, in Zeeland, en zich van deszelfs corps den zevenden Junij achttienhonderd acht en dertig heeft verwijderd, zonder immer meer iets van hem te doen hooren;

Aangezien er alzoo meer dan tien jaren na zijn vertrek zijn verstreken zonder dat de Eischeresse eenige nadere tijding van het aanwezen of overlijden van meergenoemden haren Man heeft bekomen,

Dat bij vonnis van gezegde Regtbank tegen voornoemden WILLEM HIJDELAAR een derde verstek zal worden verleend en voor het profijt daarvan verklaard dat er regtsvermoeden van overlijden van denzelven bestaat sedert den zevenden Junij achttienhonderd acht en dertig, met veroordeeling van den Gedaagde in de kosten van dit Regtsgeding.

En heb ik Deurwaarder, exploiterende als voren, hiervan gelaten Kopij, en wijders gelijk afschrift aangeplakt aan de voorname Deur der Vergaderplaats van meergenoemde Regtbank, als mede doen plaatsen in de *Nederlandsche Staats-Courant* en in de *Rotterdamsche Courant*. De kosten zijn in debet twee *Gulden* vijf en zeventig *Cents*.

Gezien door ons Officier van Justitie bij gemelde Regtbank, J. BRAKKEE, *Deurwaarder*.
(get.) A. SIEWERTSZ VAN REESEMA.

*** *f* 31,000,
op N.° 17837,

zijnde **Prijs** van ***f* 1000** en daaraan toegevoegde Kapitale **Premie** van ***f* 30,000**, is heden getrokken ten Kantore van ***C. G. BOONENKAMP.***
Rotterdam den 10 *April* 1850.

*** **Ten Kantore van**
Nathans & van Witsen,
in ***de Zwaan***, is heden getrokken de **Premie** van
f 30,000,
toegevoegd aan den laatst uitgekomen **Prijs** van
f 1000, op N.° 17837.

*** GEVONDEN

te ***Strijen***, **33 Greenen** en **1 Eiken BALK**, te zamen aan een HOUTVLOT verbonden. De Eigenaars gelieven zich, tot terugbekoming dier Goederen, aan te melden bij den Burgemeester van Strijen.

*** In de Gemeente *Charlois* (Zuidholland) wordt een **VELDWACHTER** verlangd, op een Jaarlijksch Tractement van *f* **200**, behalve vrije Kleeding en Wapening. Sollicitanten naar die Betrekking (waarvoor bij voorkeur in aanmerking zullen komen gegageerde of gepasporteerde Militairen van middelbaren leeftijd) gelieven zich, met overlegging der noodige bewijzen van goed gedrag enz., en vooral van een eigenhandig geschreven Verzoekschrift, liefst in Persoon, te vervoegen bij den Burgemeester der gemeente Charlois, vóór of op den 1 Mei aanstaande.

*** Eene **Modemaakster** alhier verlangt, om dadelijk te plaatsen, eenige **MEISJES** uit den Fatsoenlijken Stand, om tot zeer aannemelijke voorwaarden in het Vak te worden opgeleid; als mede **3 a 4 NAAISTERS**, grondig in het Modevak ervaren. Adres, onder letter H, aan den Kantoorboekwinkel en Steendrukkerij van *H. J. VAN BOOGERIJEN*, Groote Draaisteeg alhier.

*** **Een**
CIGARENMAKER,
zijn Vak grondig verstaande, wenscht te Rotterdam Werk te bekomen. Adres, met *franco* Brieven onder letter S, aan het Bureau dezer Courant.

*** Tegen 1 Mei 1850 wordt te Rotterdam gevraagd eene
KEUKENMEID,
welke van hare bekwaamheid en verdere Vereischten kan doen blijken. Adres bij *E. H. VIS*, wijk **10**, n.° 593.

*** **HET LEVEN VAN EENEN ARMEN MAN BEHOUDEN DOOR**
HOLLOWAY'S PILLEN.

JEREMIAS LAUGHLIN, een Kaailooper te Dublin, was gedurende jaren lijdende aan Kortademigheid, Slijmhoest, nachtelijke Uitwaseming en algemeene Ligchaamszwakte, gebrek aan Eetlust, Hoofdpijn en leed bovendien aan de Lever. Deze Man verkeerde in het tweede tijdperk der Longtering en men schreef hem niet langer dan 3 maanden levens toe, toen hij de wondervolle **Pillen** van ***Holloway*** begon te gebruiken, en alleen daardoor is hij zoo sterk en gezond als hij ooit geweest was.

Zijn op *franco* aanvraag a contant te bekomen bij den Heer **J. P. B. SCHULTZE,** Depôthouder te **Gorinchem;** aan het Hoofd-Depôt bij den Heer **J. STRAATMAN,** te **'sHertogenbosch;** als mede te **Londen,** Strand, **244,** *Holloway's Etablissement. — Door het vermeerderd debiet zijn de* ***prijzen*** *thans de volgende:*

DOOSJES PILLEN van *f* 0. 90, *f* 2. 10, *f* 3. 30, *f* 7. 75, *f* 15. 50, *f* 23. 50.
POTJES ZALF...... „ - 0. 90, - 2. 10, - 3. 30, - 8. 15, - 15. 90, - 23. 90.

*** Met Mei aanstaande *TE HUUR* een zeer logeabel **HUIS**, met **zeven** meest geplafonneerde **Kamers**, allen van Stookplaatsen voorzien, met grooten **Koepel**, **Keuken**, **Kelder** en **Zolders**, benevens fraai aangelegden **TUIN**, zeer geschikt voor *Zomer-* en *Winterverblijf*, staande en gelegen even buiten voor aan den Weg, hebbende een riant Uitzigt op de Stad. Adres bij *N. PEEREBOOM*, Mr. Timmerman, op de Leuvehaven, wijk 3, n.° 27.

*** Men verlangt ***TE HUUR*** of ***TE KOOP***, te Rotterdam, op een der Singels, Schiekade, Rotte, Hoogendijk, of in de nabijheid der Stad, een van alle Gemakken voorzien **HUIS** met **TUINTJE**. Adres, met opgave van Stand en Prijs, onder de letters V D M, aan den Kantoorboekwinkel en Steendrukkerij van *H. J. VAN BOOGERIJEN*, Groote Draaisteeg alhier.

*** Door Kwitering ***TE KOOP*** eene Uitmuntende
BILJART met TOEBEHOOREN,
alles zoo goed als Nieuw. Te bevragen, met *franco* Brieven, bij den Eigenaar G. LEEST,
Kastelein, te Zuid-Beijerland.

*** PUBLIEKE VERKOOPING,
op Dingsdag den 16 April 1850, des namiddags ten drie ure, op de Nieuwehaven, bij de Koestraat alhier, van den **INVENTARIS** der Gestrande BEZAAN-VISSCHUIT *DE DAGERAAD*, gevoerd geweest door Stuurman ***H. Laus***, bestaande in ANKERS, TOUWEN, ZEILEN, VISCHTUIG, NETTEN enz.

*** OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING.
De Notarissen *DALEN en LAMBERT*, residerende te Rotterdam, als last hebbende van hunne Principalen, zijn van meening om op Woensdag den 24 April 1850, des namiddags ten 4 ure, in het Locaal der Publieke Verkoopingen, aan de Gelderschekade te Rotterdam, publiek te veilen en te verkoopen:

N.° 1. Een extra hecht, sterk en bijzonder goed en aangenaam gesitueerd **HUIS, TUIN, KOEPEL, PAKKELDER** en **ERVE**, staande en gelegen in de Boompjes en achter uitkomende aan de Scheepmakershaven te Rotterdam, vroeger ingerigt als **Logement**, onder den naam van ***Hôtel de l'Europe***, laatst sedert eenige jaren verhuurd geweest voor **Kantoor** en **Woonhuis**, en om deszelfs groote Localiteit ook zeer geschikt tot het *verhuren* van **Appartementen**, als bevattende een aantal ruime goed georneerde Vertrekken en vele Offices en Commoditeiten, welke tot eene goede Huizing behooren, bekend wijk A/1, n.s 140/124, Kadaster sectie G, n.° 855. Aangeslagen in de Grondbelasting op *f* 94. 59; zijnde dadelijk te aanvaarden.

N.° 2. Een hecht, sterk en goed gesitueerd **STAL**, met **KOETSHUIS** en **ERVE**, staande en gelegen aan de noordzijde van de Kalverstraat te Rotterdam, wijk H/8, n.s 304/338, Kadaster sectie K, n.° 134. Aangeslagen in de Grondbelasting op *f* 25. 14. Verhuurd tot 1 Mei 1851, voor *f* **100** 's jaars.

N.° 3. Een **gemetselden GRAFKELDER**, op de Algemeene Burgerlijke Begraafplaats der stad Rotterdam, in de Eerste Klasse, gequoteerd n.° 26, hebbende eene ruimte voor zes Lijken.

De Kooper van het Perceel N.° 1 zal des verkiezende 2/3 gedeelten van den Koopprijs als Eerste Hypotheek gevestigd kunnen laten, tegen zoodanigen Interest en Jaarlijksche Aflossing als in de Veil-Conditien zal worden vermeld.

De Percelen N.s 1 en 2 zullen kunnen worden bezigtigd twee dagen vóór en op den dag der veiling, van des voormiddags ten 11 tot des namiddags ten 3 ure, mits men voorzien zij van een Permissiebiljet, door een der voornoemde Notarissen afgegeven, ten wier Kantore, aan de Zuidblaak te Rotterdam, inmiddels nadere informatien zijn te bekomen.

*** OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING.
De Notarissen *SANDER en PAATS*, residerende te Rotterdam, zijn van meening op Woensdag den 24 April 1850, des namiddags ten vier ure, in het Locaal voor Publieke Verkoopingen, op de Gelderschekade aldaar, in het openbaar te veilen en aan de meestbiedenden of eerstmijnenden te verkoopen:—

N.° 1. Een hecht, sterk en welgelegen **HUIS**, waarin eene **Broodbakkerij** wordt geëxerceerd, met BUILZOLDER en WELPOMP, als mede het daaraan belendende **PAND**, zijnde BERGPLAATS, WONING en **ERVE**, staande en gelegen in de Peperstraat, op den hoek van en in de Zwanestraat, te Rotterdam, oud wijk E, nommers 75 en 74, thans geteekend in de Peperstraat wijk 5, n.° 83, Kadaster sectie I, n.s 865 en 866. Aangeslagen over het jaar 1850 in de Grondbelasting op *f* 39. 25. Zijnde in eigen gebruik en te aanvaarden primo Augustus 1850.

N.° 2. Een hecht, sterk en welgelegen **PAND**, ingerigt tot **Koffijhuis** of **Tapperij**, met eene Ruime ZAAL, digten in Tras gemetselden KELDER, TUIN, met deszelfs Bepoting en Beplanting, KEGELBAAN en **ERVE**, staande en gelegen in de Nadorstlaan te Rotterdam, en strekkende tot achter aan de Tuinderslaan, oud wijk S, n.° 145, nieuw wijk 15, n.° 83, Kadaster sectie B, n.s 1425, 1426 en 998. Aangeslagen over het jaar 1850 in de Grondbelasting op *f* 27. 20. Zijnde in eigen gebruik en te aanvaarden den 15 Mei 1850.

Het voorschreven te Veilene is te bezigtigen twee dagen vóór en ten dage der veiling, van 10 tot 2 ure, en zijn alle verdere informatien te bekomen ten Kantore van de voorn. Notarissen, op de Hoogstraat, wijk 10, n.° 80.

*** PUBLIEKE VERKOOPING,
op *MORGEN*, Vrijdag den 12 April 1850, des voormiddags ten tien ure, aan het Plein bij de voormalige Oostpoort te Rotterdam, van **RAMEN, DEUREN, KOZIJNEN, PLANKEN, enz.**, alles HEDEN aldaar te bezigtigen.

*** J. RUEB en C. RUEB, *Cz.*, Makelaars te Rotterdam, als last hebbende van hunne Meesters, zijn van meening om op Woensdag den 17 April 1850, des voormiddags ten twaalf ure, in het Notarishuis, op de Gelderschekade, te verkoopen: **281 Vaten *Nickerie* SUIKER**, en dat bij Kavelingen als in de Notitie staan aangewezen, en daags vóór en op den dag van den verkoop voor een ieder te zien.

INGEZONDEN STUKKEN.

Philharmonische Concerten.
10de of laatste van het Abonnement.

De reeks *Philharmonische Concerten*, onder de leiding van onzen verdienstelijken Directeur den Heer *J. Fr. Dupont*, door de Meesters dezer Stad gedurende dezen winter gegeven, die aan het kunstminnend Publiek zoo veel genot verschaften, werd op gisteren avond door het laatste abonnements-concert waardiglijk gesloten. Voortreffelijk was de keus en uitvoering weder van de stukken waaruit het programma was zamengesteld. De ernstige en grootsche ouverture *Athalia*, uitmuntende door eenvoudige verhevenheid van denkbeelden en stijl, schoone dramatische uitdrukking en voortreffelijke instrumentatie, boeide, als een der laatste en hier nog niet gehoorde meesterwerken van den vereeuwigden *Mendelssohn*, in dubbelen zin de aandacht. Zij vooral, die de vele schoonheden van het geheele werk kennen, verlangen voorzeker, na de aanhooring der ouverture, met ons om de *Athalia* geheel te hooren uitvoeren.

De vervulling der harppartijen, door piano-fortes, doet het ons steeds wenschelijk achten, dat iemand lust mogt gevoelen zich op de studie van eerstgenoemd instrument toe te leggen, waaraan in vele latere muziekwerken, met name ook in dat van *Mendelssohn*, eene effectvolle rol is toebedeeld, zoodat de harp weldra in een orchest onmisbaar kan worden. De heerlijke B dur Simphonie (N.° 1) van *Schumann* verschafte aan kenners en publiek, blijkens de herhaalde toejuichingen, een groot genot. Dank zij den Heer *Dupont*, die zich mede onder *Schumann's* warmste vereerders schaart, voor die keus. Aan beide meesterwerken van den lateren tijd paarden zich in de eerste afdeeling waardiglijk des Directeurs eigene schoone ouverture, naar *H. Heine's* gedicht: »*Lore-ley*," die bij elke auditie meer schoonheden te hooren geeft, omdat zij in edelen stijl harmoniesch en melodiesch vloeijend en klaar geschreven, fraai bewerkt en effectvol geïnstrumenteerd is. Merkwaardig is daarin de verwantschap van denkbeelden en vormen van *Mendelssohn* meester en *Dupont* leerling, en hoezeer wij het streven naar individualiteit en oorspronkelijkheid in gedachte en vorm iederen en ook onzen talentvollen kunstenaar steeds aanbevelen, moge onbeduidende vitzucht ook in deze onze goede bedoeling niet verdenken en zal althans de Heer *Dupont*-zelf die allerminst miskennen, overtuigd, als wij hem mogen gelooven, van onze warme belangstelling in en ingenomenheid met zijne kunstrigting en werkzaamheden. Zoo als ons, zal het ook allen die het met de kunst en den kunstenaar wèl meenen het grootste genoegen hebben verschaft, toen aan het slot zijner ouverture en der eerste Concert-afdeeling, èèn der verdienstelijkste orchestleden toetrad en aan den Heer *Dupont* eene hartelijke toespraak rigtte, waarin hem, uit naam van alle medewerkende Meesters, werd dank gezegd voor de met zoo veel kennis en ijver volbragte taak der leiding van de *Philharmonische Concerten*, waarvoor zij hem tevens een blijk van dankbaarheid en achting aanboden, bestaande in eene fraaije en smaakvol bewerkte gouden snuifdoos, met toepasselijke inscriptie. Luid klinkende fanfares van het orchest en daverende applaudissementen en bravo's van de toehoorders hechtten het zegel der goedkeuring van alle aanwezigen aan deze openbare erkentenis van verdiensten, die met zigtbaar diep gevoel en welgevallen en kiesche bescheidenheid door den Heer *Dupont* werd aangenomen en beantwoord.

De rijke parel onder het rijke negental van *Beethovens* kroon, de vijfde Symphonie, besloot het Concert. Wilden we al het schoone der uitvoering van deze en de vorige avonden in bijzonderheden opsommen, wij zouden eindigen met bijna voor ieder der Orchestleden eene lauwerkrans te vlechten wegens betoonde verdiensten, voor allen wegens bewezen ijver. Eene warme hulde schonken de uitvoerders hunnen Directeur in een schitterend blijk van dankbaarheid,— eene warme hulde van erkentelijkheid wenschen wij, uit naam van alle Abonnenten en Kunstminnaars, door deze eenvoudige regelen toe te brengen aan Directeur en Uitvoerders; terwijl wij eindigen met den wensch, dat allen gezamenlijk met eendragt en kracht mogen werkzaam blijven tot instandhouding, uitbreiding en veredeling eener inrigting, welke op die wijze steeds tot eere der kunst, der Kunstenaars en onzer kunstminnende Stad zal strekken.

Rotterdam den 10 *April* 1850. S.

Rotterdam, 9 *April* 1850. Gisteren avond hield de Rotterdamsche Afdeeling van de Nederlandsche Vereeniging tot afschaffing van Sterken Drank eene vergadering, welke zich door haar veelzijdig nut onderscheidde.

Zij werd met eene toespraak geopend. Daarna bragt de Secretaris verslag uit van de handelingen over 1849, waaruit, onder vele andere verblijdende berigten, bleek van eene aanwinst van ruim 200 leden sedert 1 Januarij 1849. Vervolgens leverde de Thesaurier een gemotiveerd finantiëel verslag, waaruit vele bijdragen bleken van allerlei aard, doelmatig gebruik der toevertrouwde gelden, benevens een batig saldo van ruim *f* 59. Hierop werd mededeeling gedaan van een nieuw plaatselijk reglement; tewijl eindelijk met eene opwekkende rede, ten betooge dat de afschaffing van den Sterken Drank het huiselijk, burgerlijk en godsdienstig geluk bevordert, en uit dien hoofde is te beschouwen als: *een werk der liefde tot den naaste*, deze bijeenkomst door den eersten Voorzitter werd gesloten.

De geheele verdeeling der werkzaamheden getuigde van stillen voortgang tot het doel dat men zich voorstelt, in den geest van gelijkgezindheid en openbaarheid des Bestuurs. Inzenders wenschen op deze meer en meer veldwinnende zaak 's Hemels besten zegen, en bidden dien ook toe aan hen, die zich eene ongeloofelijke moeite geven om menschenheil te bevorderen door de afschaffing van den Sterken Drank.

Als eene der melding waardige zaak verdient genoemd te worden: 1°, de ruime uitdeeling van het gunstig bekende werk: »*de Brandewijnpest*" van *H. Zschokke*, en 2°, de opmerkingen van den Thesaurier, dat, terwijl op het stedelijk budget eene som van *f* 800.000 voor accijns op het Gedistelleerd over 1849 staat ontvangen te zijn, de door ZEd. verantwoorde gelden over dat jaar circa *f* 800 bedragen, en er alzoo slechts een duizendste bedrag veil was voor de afschaffing van dien Drank, om welken te kunnen gebruiken zoo veel accijns verantwoord werd.

Onder het vele verblijdende werd ook met droefheid de ontrouw en daardoor het royement van 5 Leden met name vermeld. Mogen de ijverige Bestuurderen dezer verdienstelijke Afdeeling in een volgend jaarsverslag steeds meerdere blijken van den Goddelijken zegen op hunnen belangeloozen arbeid kunnen vermelden, zonder door den afval van enkele trouweloozen te worden bedroefd.

Eenige Leden der Afdeeling.

CORRESPONDENTIE.

De Rozenburgsche Paascheijeren kunnen niet geplaatst worden.

Te *Rotterdam*, bij JAN ARRENBERG & Co.

HANDELINGEN

DER

STATEN-GENERAAL.

SCHEEPVAARTWETTEN.

Het Verslag der Commissie van Rapporteurs in de Tweede Kamer, omtrent de wetsontwerpen tot regeling van de belangen der Nederlandsche Scheepvaart, welk verslag den 8 april is rondgedeeld, vangt aan met de opgave van de hoofdstrekking der drie wetsontwerpen, te weten:

de eerste, tot opheffing der differentiële regten, waardoor de Nederlandsche vlag tot nu toe boven de vreemde werd beschermd;

de tweede, tot afschaffing van doorvoer- en scheepvaartregten;

de derde, tot intrekking van het verbod om Nederlandsche zeebrieven aan buitenslands gebouwde schepen te verleenen;

terwijl tevens bij het eerste ontwerp eene, met deze maatregelen in verband [illegible] van het tarief der regten van in-, uit- en doorvoer wordt voorgesteld, vooral wat de invoerregten van scheepsbouwmaterialen betreft.

§ 1. Door al de leden is het hoog gewigt des onderwerps erkend. Uit de geschiedenis des Vaderlands hadden zij het hoog belang daarvan leeren kennen, want in tijden van grootheid en welvaart, of van kwijning en verval, waren altijd de bloei van handel en scheepvaart of gemis van beide daarvan de blijkbare oorzaken. Men kon dus bij de overweging dezer ontwerpen de geschiedenis van vroegere tijden niet uit het oog verliezen, maar toch moest men zich vooral tot de beschouwing van het tegenwoordige bepalen. De aanleiding tot de voordragt stond in verband tot de opheffing van eene buitenlandsche wetgeving, waaraan wij gewoon waren het eerste verval onzer vrachtvaart en handel toe te schrijven; daarom alleen echter mogt men die opheffing niet als eene voor ons heugelijke gebeurtenis begroeten. De omstandigheden zijn toch, zoo hier als elders, sedert twee eeuwen geheel veranderd, en hebben belangen doen geboren worden, in zeer vele opzigten van de toen bestaande verschillende.

Met het oog op de tegenwoordige belangen geslagen, zoowel als op de voordragten en hare mogelijke gevolgen, gevoelde men algemeen dat de beoordeeling ook hare zeer moeijelijke zijde heeft. Die voordragten betroffen onzen handel en onze scheepvaart in geheelen omvang en in alle bijzonderheden. Als men de aandacht bij onze nijvere bevolking bepaalt, schijnt er geen bedrijf te bestaan hetwelk in belangrijkheid de scheepvaart overtreft, of zelfs daarneven gesteld kan worden. Door ligging, natuurlijke gesteldheid des bodems, volksaard, door al wat wij bezitten en missen, worden wij op de scheepvaart, als op [illegible] bestaan, teruggewezen. Dat alles wijst op de noodzakelijkheid om in 't belang der algemeene welvaart onze betrekkingen met andere Volken verstandig te regelen. Men erkende den onvermijdelijken invloed, dien de opheffing der Engelsche scheepvaartwetten op die regeling hebben moest, en dat daardoor plaats was gemaakt voor grondslagen, die in 't afgetrokkene den schijn van billijkheid vertoonden, en in beginsel werd die gebeurtenis dus als een gelukkig verschijnsel aangemerkt.

Maar wat men bij meer algemeene beschouwing daarvoor houdt levert in de werkelijkheid dikwijls gevaarlijke tijden van overgang op. Dit nieuwe is onzeker; het moge de kans tot meerdere welvaart opleveren, evenzeer kan daarin de aanleiding liggen om te verliezen wat wij nog bezitten. Bij dit besef der zwarigheden bestond echter eene vermogende drangreden om niet stil te staan, in de overtuiging dat de gevolgen der herroeping van de Britsche navigatie-wet in zekeren zin onafhankelijk zijn van onze bemoeijenissen, en het verkieselijker is zelf den weg voor die onvermijdelijke rigting te banen en mede te gaan, dan te verwijlen in eene stelling, die voor de nadeelen niet kan worden afgesloten, zoodat de spreuk hier gelden moet: als het getij verloopt, verzet men de bakens. Om hierbij met beleid te werk te gaan, erkende men echter ook algemeen dat men niet alleen op ons Vaderland, maar vooral ook op de naburige Staten zien moest, in verband tot de verandering, in de Engelsche scheepvaartwetten voorgevallen. De meest gereede invloed, dien men zich daarvan kan voorstellen, is *de markt voor den best gelegene* en *het vervoer voor den best varende*. Volkomen vrijheid van handel [illegible] zijn om op dien weg vooruit te komen, en men zou ondervinden dat elk, die den eenen tak van nijverheid om den anderen aan eenige banden legt, daardoor in zijne vrije beweging of mededinging belemmerd wordt. Deze bedenking wees op de afschaffing van alle bescherming, maar gaf daardoor aanleiding tot eene tegenbedenking, die in algemeene trekken [illegible] bestaande meeningen kenmerkt. [illegible] dat men een stelsel van volkomen gelijkstelling [illegible] zou kunnen huldigen, als de geheele wereld één [illegible] ware, waarin alle maatschappelijke lasten gelijk stonden. Maar zoo lang de handeldrijvende wereld in Staten verdeeld is, die in zeer vele opzigten verschillen, vermeende men die beginselen van volkomen gelijkstelling tusschen de volkeren in hunne algemeenheid niet te mogen toepassen.

Gesteld nu, het moge der Regering en Volksvertegenwoordiging gelukken in dezen strijd van meeningen de beste partij te kiezen, dan nog durft men zich niet vleijen dat het vraagstuk tot heil des Vaderlands is opgelost. Wat men ook te regt behield of afschafte, niet van die maatregelen, maar van het gebruik dat de handel van zijne middelen en krachten maken zou, moest de uitkomst afhangen.

§ 2. Dadelijk openbaarde zich verschil van gevoelen, toen de vraag rees, of het tijdstip reeds geacht kon worden daar te zijn om ten deze te beslissen. Een vrij aanzienlijk getal leden beantwoordde die vraag ontkennend. Naar hun oordeel moest niet beslist worden, dan nadat de zaak op eene meer afdoende wijze dan in de memorie, die de wetsontwerpen vergezelt, was toegelicht, en de Kamer veel beter was in staat gesteld tot rigtige beoordeeling van al de bezwaren en bedenkingen, door een aanzienlijk deel van den handelstand, door belanghebbenden in den scheepsbouw, en vele andere deskundigen, tegen de voorstellen ingebragt. Men beriep zich hierbij op het voorbeeld van Engeland, en zag in het thans bij ons verrigte eene overhaasting, met het gewigt des onderwerps en met de anders kenmerkende bezadigdheid en behoedzaamheid der Nederlandsche Natie en Regering niet overeen te brengen. Deze leden wilden dat de behandeling wierd uitgesteld tot na den afloop van eene namens de Tweede Kamer te houden enquête omtrent al die bijzonderheden en feiten, welke gekend moeten worden om op goeden grond te kunnen beslissen. Zulks zou wel tot een vrij langdurig uitstel leiden, maar dat uitstel ook zijne voordeelige zijde hebben.

§ 3. Deze denkbeelden omtrent het houden eener enquête werden door vele andere leden met nadruk bestreden. Alleen door onmiddellijk partij te kiezen, kon [illegible] hoop [illegible] wereldhandel en vrachtvaart te behouden en te vergrooten. Met uitstel kon men alleen verliezen. Daaruit zou eene noodlottige onzekerheid ontstaan, die handelaar en reeder voor elke nieuwe, op de veranderde rigting van den tijdgeest gegronde onderneming zou doen terugdeinzen. Ook betwijfelden deze tegenstanders der enquête, op verschillende gronden, of in dit geval wel behoefte aan zoodanig onderzoek bestaat.

§ 4. Gedurende den loop van het onderzoek heeft men bij herhaling behoefte gevoeld aan nadere inlichtingen van de Regering, en onderanderen mededeeling gevraagd: 1°) van de adviezen der kamers van koophandel en fabrieken, die over de afschaffing der differentiële regten zijn geraadpleegd; 2°) van de opgaven en berekeningen, die de Regering omtrent de kosten van den scheepsbouw in andere landen mogt bezitten, en in der tijd bij hare consulaire agenten heeft ingewonnen; bij het nederleggen waarvan ter griffie, tot gebruik der leden, men staten gevoegd wenscht te zien, op welke de belangrijkste bijzonderheden en cijfers uit deze opgaven zijn zaamgetrokken; 3°) van een overzigt van den juisten toestand, waarin Nederland zich op dit oogenblik, ten gevolge der verdragen van handel en scheepvaart, met opzigt tot de in aanmerking komende punten, tegen over de Sraten geplaatst ziet, waarmede wij handelsbetrekkingen onderhouden, en 4°) van al wat verder tot inlichting strekken kan, waarbij men ook op het oog heeft de diplomatieke nota's, die deswege mogten gewisseld zijn, inzonderheid met Engeland.

§ 5. Na dit voorop gesteld te hebben, meent de Commissie de meer algemeene beschouwingen te moeten mededeelen, waartoe de overweging der voorgedragen wetten in hare hoofdbeginselen aanleiding heeft gegeven.

Vele leden [illegible] dat er noodzakelijkheid bestaat tot opheffing der verschillende wettelijke bepalingen, waarbij aan de Nederlandsche vlag bepaalde voorregten boven de vreemde worden toegekend. Volgens hen had men hier nooit van het beginsel van handelsvrijheid moeten afwijken, om heul te zoeken bij een stelsel van bescherming, dat geenszins geeft wat het belooft. De terugkeer op dien goeden weg had reeds vroeger moeten plaats vinden, te meer omdat sedert het sluiten der verdragen omtrent de regtstreeksche vaart de Nederlandsche scheepvaart eene aanmerkelijke uitbreiding heeft erlangd, en men dus het middel om de verdere ontwikkeling daarvan te bevorderen in de opheffing van alle nog bestaande belemmeringen der vrije vaart had moeten zoeken. Dit werd van dubbele kracht, nu Engeland zijn lang en met volharding gevolgd stelsel der begunstiging van eigene boven vreemde vlag heeft opgegeven. Daardoor is een staat van zaken geboren die, wilden wij het gegeven voorbeeld niet volgen, met regtstreeksche nadeelen en gevaren van verschillenden aard bedreigt. Met 1 januarij 1850 is in Groot-Brittanje de veel omvattende maatregel tot openstelling der havens voor alle vlaggen in werking gekomen. Zweden en Noorwegen en de Vereenigde Staten hebben reeds voldaan aan Engelands oproeping, om die Mogendheid te geven wat zij aan de geheele wereld toezegt. Sardinië is op den weg om hetzelfde te doen. Nederland, ten allen tijde als Engelands natuurlijke bondgenoot beschouwd, mag niet achterblijven, vooral bij den uitgestrekten en voordeeligen aard onzer handelsbetrekkingen met dat Rijk, vooral in den laatsten tijd. Te minder mag dit omdat, naar mate Nederland en Engeland naauwer verbonden zijn, ook in dien magtigen Staat een te betere steun zal gevonden worden om, waar dit immer noodig mogt zijn, onze regten tegen over Duitschlands onmiskenbaren handelsnaijver te handhaven.

Intusschen zouden wij, door op den duur Engelands uitnoodiging tot het aannemen van het beginsel van vrije scheepvaart van de hand te wijzen, ons, zoo al niet aan de bedreigde retorsiemaatregelen, dan toch aan eene onvriendelijke bejegening bloot stellen. De bloote verhooging van inkomende regten op onze voornaamste artikelen van uitvoer zou ons gevoelig kunnen treffen.

§ 6. Deze en soortgelijke redeneringen werden van eene andere zijde bestreden. Indien de bescherming, die de Nederlandsche vlag thans geniet, werkelijk zoo onbeteekenend is, verklaarde men van die zijde niet in te zien dat de opheffing der overgeblevene differentiële regten zulke gewigtige gevolgen hebben kon. De vermeerderde bloei van Nederlands handel en scheepvaart in de laatste jaren had onder het bestaand stelsel van differentiële regten en handelsverdragen plaats. Waarom dan dien weg verlaten en het veld der proefnemingen ingetreden? Het tractatenstelsel had toch ook zijne voordeelige zijde. Een verdrag stelt een verband daar, dat vrij wat meer zekerheid aanbiedt dan het nu voorgedragen stelsel, hetwelk daarop nederkomt dat men aanvangt met alles te geven, in de hoop van veel terug te ontvangen, zonder eenigen wezenlijken waarborg voor de vervulling dier verwachting.

Er was nog meer. De mogelijkheid bestond dat de Britsche Regering zich te eeniger tijd gedwongen zou zien op hare schreden terug te keeren, of dat, ten gevolge eener wisseling van partijen, de mannen daar weder aan het roer kwamen, die bescherming van eigen scheepvaart, nijverheid en landbouw in hunne banier voeren. Men wees hierbij op het gebeurde met het bekend voorstel van *Disraeli*, om den kwijnenden inlandschen landbouw regtstreeks uit 's Rijks schatkist te hulp te komen, hetwelk, na hevigen strijd, met eene meerderheid van slechts 21 stemmen is verworpen. Wierd die aanzienlijke minderheid eens tot meerderheid, en moest Engelands handelsstaatkunde dien ten gevolge weder eene andere rigting nemen, zou Nederland dan niet berouw kunnen gevoelen zich te voorbarig naar de inzigten eener tijdelijk in Engeland bovendrijvende partij te hebben geschikt? Zou het in lateren tijd niet veel moeite in hebben, in Nederland de wetgeving omtrent handel en scheepvaart te doen herleven, die men thans afgeschaft wil hebben?

Doch, al nam men aan dat Engeland standvastig op den ingeslagen weg zou voortgaan, dan bleven bij de bedoelde leden nog ernstige twijfelingen over, of ons belang wel [illegible] te volgen. Opmerkelijk is het dat men in Engeland onze toetreding niet, of althans niet dadelijk heeft verwacht, zoo als uit een gezegde van den minister *Lansdowne*, in eene den 31 januarij ll. in het Hoogerhuis gehoudene rede, blijkt. Die twijfel is zeer goed te verklaren. Engeland heeft aan het stelsel der bescherming van eigen vlag vaarwel gezegd, in het vol gevoel zijner kracht en van het onberekenbare overwigt, door die Mogendheid ter zee en in de geheele handelswereld uitgeoefend. Men noemde de daad van Engeland een handelstractaat met de geheele wereld, maar mogt die eerder eene speculatie op den wereldhandel heeten. Aan zoo iets kon Nederland niet denken.

§ 7. Deze tegenwerpingen bleven niet onbeantwoord. Men aarzelde niet de vrees ijdel te noemen dat Engeland vroeger of later zijne afgeschafte scheepvaartwetten weder in werking zal brengen. Zij is het uitvloeisel eener sedert jaren gevoelde behoefte en meer en meer bij deskundigen gewortelde overtuiging. Eene verandering van Ministerie zou hoogst waarschijnlijk tot de afschaffing der vroegere scheepvaartwetten niets toe- of afdoen, maar de *Torys* hier, gelijk altijd, voortbouwen op de grondslagen door de *Whigs* gelegd. Maar zelfs in de zeer onaannemelijke veronderstelling, dat Engeland eens tot het thans verlaten stelsel mogt terugkeeren, zou daarom het hoofdbeginsel der nu bij ons voorgedragen wetten niet verwerpelijk zijn. Het gold hier niet de keus tusschen het behoud van een niet onvoordeeligen staat van zaken en het nemen eener proeve, of men door het inslaan van een anderen weg niet iets beters verwerven kon. Neen, men moest om de gedane voorstellen met vrucht te kunnen bestrijden, kunnen aantoonen dat de stelling, waarin Nederland zich, na de intrekking der Britsche navigatieacte, met opzigt tot handel en scheepvaart bevindt, houdbaar is; met name nu de Vereenigde Staten reeds, door het aannemen van het stelsel van wederkeerigheid, de Engelsche vlag tot de vrije vaart hebben toegelaten.

§ 8. Reeds in het algemeen kon men, ten opzigte der voordeelen, die Nederland, ten gevolge der meerdere vrijheid van handel en scheepvaart, zou kunnen bedingen, aanmerken dat door de afschaffing der differentiële regten het uitzigt geopend wordt om op de landen, waarmede wij voornamelijk handel drijven, een zeker aandeel in de indirecte vaart te verkrijgen. Inzonderheid geldt dit, om thans van Noord-Amerika te zwijgen, ook van Engeland. Het aantal onzer voor de koloniale vaart bestemde schepen is veel aanzienlijker dan voor het vervoer der O. I. producten voor het Moederland noodig is. Van omstreeks 400 dier koopvaardijschepen wordt voor het bedoeld vervoer naauwelijks meer dan de helft vereischt. Deze schepen varen thans tegen eene vracht, die op zich zelve niet gering is, maar dit wordt, omdat zij op de heenreis in den regel geene lading hebben. Deze voor de reeders geene vruchten aanbrengende uitgave zou geheel of gedeeltelijk te besparen zijn, indien de gelegenheid geopend kon worden om voor zulke schepen uitvrachten te bekomen, en dit acht men onder de nieuwe Engelsche wetgeving, en bij onze ligging in de nabijheid van Groot-Brittanje, geenszins onmogelijk. Ook de groote fabriekant in Engeland kan aan onze groote koopvaarders eene uitvracht naar Oostindië verschaffen. Nog eene andere uitvracht zou welligt voor onze op Java varende schepen te bekomen zijn, die van Duitsche landverhuizers naar de Britsche Kolonien in Australië, indien zij voortaan, in plaats van over Bremen, over Amsterdam of Rotterdam derwaarts reisden.

Sommige leden beweerden dat de voorgedragen maatregelen de kleine vaart niet zouden baten, omdat zij geen belang had in het openstellen der indirecte vaart op Engeland. Naar hun oordeel werd aan den bloei der groote vaart de kleine opgeofferd. Vele andere leden ontkenden dit. Zij wezen met cijfers aan dat in 1848 de kleine vaart nagenoeg 5¼ maal zoo veel heeft uitgevoerd als de groote. Hoe gereedelijk kan zich de gelegenheid voor de daarin gebruikte schepen opdoen, om uit vreemde havens op Engeland te worden bevracht? Ook de menigvuldige betrekkingen, die onze kleine vaart reeds in Engeland heeft, geven grond tot de verwachting, dat deze zich nog aanmerkelijk zouden kunnen uitbreiden. Bij de vrees dat onze kleine vaart aan de groote werd opgeofferd scheen men van eene onjuiste voorstelling te zijn uitgegaan van hetgeen de kleine vaart in tegenoverstelling der groote kan worden genoemd.

Eene der voorname redenen, die Engeland tot verandering zijner scheepvaartwetgeving bewogen, was deze dat het den stapel van bepaalde soorten van koopwaren wilde magtig worden. Dit moet dan ook de verwachting opwekken dat, bij het volgen van Engelands voorbeeld,

de Nederlandsche handelsteden stapelplaatsen van enkele artikelen zouden kunnen worden.

§ 9. De redenen die, onder de gegevene omstandigheden, na de opheffing der navigatieacte, voor het gevoelen pleiten om onzerzijds tot dergelijken maatregel *ten opzigte van Engeland* over te gaan, kwamen over het algemeen zóó gegrond voor, dat de overgroote meerderheid zich daarmede *ten opzigte van Engeland* volkomen vereenigde, en daarbij overtuigd was dat dit doel het best door een maatregel van wetgeving, niet door het verder volgen van het tractatenstelsel, bereikt zou worden. Maar nu ontstond het tweede hoofdpunt van overweging, of de Regering in de voordragten het beste middel heeft gekozen, namelijk of de bescherming der eigen vlag op eens en onvoorwaardelijk moet worden afgeschaft, dan wel of de aanneming van het beginsel van wederkeerigheid verkieselijk zou zijn.

In al de Afdeelingen vond men voorstanders van dit laatste gevoelen. Zij meenden dat de Regering in dit opzigt Engelands voorbeeld te veel gevolgd en het groot verschil tusschen de stelling der beide Staten te veel uit het oog verloren heeft. Engeland heeft door zijne scheepvaartwet als het ware een verdrag van wederkeerigheid met geheel de wereld gesloten, en zal dat verdrag weten te doen ontzien. Met Nederland is het geheel anders gesteld. De uitnoodiging tot aanneming van het beginsel van vrije scheepvaart, die ook onze wet lit. A aan vreemde Staten rigt, zal veel minder klem hebben, en de bedreiging met retorsiemaatregelen zal de klem der uitnoodiging niet veel vermeerderen. Onze represailles kunnen, volgens deze leden, alleen bestaan in het niet *a priori* geven zonder equivalent, geenszins in het vijandelijk terugnemen van het eens gegevene. Voor het beginsel van wederkeerigheid pleit verder, dat wij daardoor reeds ons deel erlangen in de voordeelen die de Engelsche scheepvaartwet aanbiedt, en in de eerste plaats in het erlangen der indirecte vrachtvaart op Engeland zouden moeten bestaan. Door deze en andere bedenkingen geleid, verklaarden deze leden zich gestemd voor het vasthouden aan het beginsel van wederkeerigheid, evenzeer tegen over andere Staten als tegen over Engeland. Wilde men daartoe den weg der verdragen niet bewandelen, dan moest men bij de wet, op voorwaarde van wederkeerigheid, aan elke vreemde Natie die voordeelen verzekeren welke de Regeringsvoordragt de vreemde Natien door dadelijke, onvoorwaardelijke gelijkstelling deelachtig wil doen worden. Om aangevoerde oorzaken is er ook voor Nederland meer reden dan voor Engeland om zijne scheepvaart tegen andere scheepvaart uitoefenende Natien te beschermen, althans hunne vlag niet op den voet der nationale toe te laten, zoo lang zij onze schepen niet als de eigene ontvangen.

§ 10. Het in de voordragt opgenomen beginsel der dadelijke, onvoorwaardelijke gelijkstelling werd tegen deze voorstanders der wederkeerigheid door een aantal leden met kracht verdedigd. De aanneming van het wederkeerigheidsbeginsel zou, naar hun gevoelen, geenszins te weeg brengen wat men zich daarvan voorstelde; het zou ook, met dat stelsel, moeijelijk vallen buiten het sluiten van tractaten te blijven, en al de vroegere bezwaren daarvan zouden zich weder vertoonen. Eene gelijkvormige, vrijzinnige wetgeving bewaart voor die moeijelijkheden, zal ons de sijmpathie van andere Volken verschaffen, en hen in onzen handel en onze onafhankelijkheid belang doen stellen. Het voordeel zal op den langen weg altijd aan de zijde van den vrijgevige zijn. Men overdreef, zeiden deze leden, de zaak, met de bedreiging van retorsiemaatregelen zoo geheel krachteloos te noemen; want het liet zich zeer goed denken dat Nederland zich daartoe vereenigde met de andere Staten, die het door zijn vrijgevig stelsel aan zich verbonden had.

§ 11. Een derde hoofdpunt van beschouwing was of, indien de gelijkstelling der vlaggen wierd toegegeven, de vreemde vlag voortaan met de Nederlandsche moet worden gelijk gesteld, dan wel in omgekeerde rede de Nederlandsche met de vreemde. Vele leden bevreemdde het dat de Regering dit laatste gekozen heeft. Zij gaven wel toe dat geene bron van inkomst, hoe gering ook, aan de schatkist mogt worden onttrokken, zonder aanwijzing van het middel om in de ontstane gaping te voorzien, en zouden daarom geneigd zijn over de bezwaren heen te stappen, wanneer de noodzakelijkheid van dit offer boven allen twijfel verheven ware. Doch dit scheen hun toe het geval niet te zijn. In allen gevalle wenschten zij dus, zoo veel mogelijk door cijfers, op dit punt nader te worden ingelicht.

§ 12. Naar sommiger gevoelen had de bescherming der inlandsche nijverheid niets gemeen met het doel der tegenwoordige wetten, en had derhalve daarbij geheel onaangeroerd moeten blijven.

§ 13. De bedenkingen die tegen de voorgestelde wijzigingen in het tarief der regten van in- en uitvoer bestaan, hebben het denkbeeld doen opperen of het hoofddoel niet te bereiken zou zijn zonder de bijzondere bepalingen van het tarief aan te raken. Het wetsontwerp lit. A moest, behalve de bepaling van art. 1, hoofdzakelijk de algemeene verklaring inhouden, dat de vreemde vlaggen worden toegelaten tot het genot van al de regten, thans aan de Nederlandsche vlag toegekend. Zoo doende zou de herziening of wijziging van het tarief tot later tijdstip worden uitgesteld, hetwelk reeds daarom wenschelijk is, omdat dit tarief door de vaststelling der thans voorgedragen bepalingen al meer en meer uit zijn verband wordt gerukt.

§ 14. Een vierde hoofdpunt betrof de gelijkstelling der vreemde met de Nederlandsche schepen ten aanzien van het tonnegeld. Algemeen kon men niet anders dan die gelijkstelling goedkeuren, maar tevens meenden vele leden te dezer gelegenheid op de geheele afschaffing van het tonnegeld te moeten aandringen. Andere leden verklaarden, bij den tegenwoordigen staat onzer geldmiddelen, nimmer hunne toestemming te kunnen geven aan de opheffing eener belasting, wier opbrengst voor het loopend jaar op *f* 450,000 geraamd is. Daartegen werd aangevoerd dat een ander voldoend middel daarvoor kon worden in de plaats gesteld, van hoedanige middelen sommige aangegeven werden.

§ 15. In verband met het voorgaande wilde men de aandacht der Regering ook op de loodsgelden vestigen, die, ook in vergelijking met die van andere landen, te zwaar en drukkend zijn, en veel meer opbrengen dan voor het onderhoud van het loodswezen noodig is. Ook is gevraagd, waarom de Consulaatsgelden, door de Nederlandsche handels-agenten geheven, hooger zijn dan die van eenige andere Natie.

§ 16. Omtrent het vijfde hoofdpunt, de opheffing van het verbod tot uitreiking van Nederlandsche zeebrieven aan buitenslands gebouwde schepen, werd aangemerkt dat de aard van dezen maatregel in de gebezigde woorden niet volkomen juist is uitgedrukt. Voorts viel de gewigtige vraag te beslissen, of onder de tegenwoordige omstandigheden de bescherming van den inlandschen scheepsbouw al dan niet behoort voort te duren. Naar het oordeel der meesten kon die vraag, de zaak in het afgetrokkene beschouwd, naauwelijks opgeworpen worden. Een beschermend stelsel is een doodend stelsel, en geeft hoogstens aan sommigen tijdelijk voordeel, ten koste van het algemeen. Vrije mededinging wekt geestkracht en ondernemingsgeest op. Ook meenden velen dat de beschermende wet van 1819 slechte vruchten heeft gedragen. Verscheidene leden wilden daarom zelfs nog een stap verder gaan dan de Regering, en verklaarden zich tegen het registratieregt van 1 ten honderd, dat volgens art. 2 van wet l.a C van de waarde der buitenslands gebouwde schepen zou geheven worden. — De overige leden, ofschoon de gegrondheid der meeste bedenkingen erkennende, achtten het toch zeer gewaagd zoo op eens van een stelsel van bescherming van den inlandschen scheepsbouw tot dat van geheel vrije mededinging over te gaan. Dit scheen te meer ongeraden, als men lette op de talrijke vertoogen en verzoekschriften van scheepsbouwmeesters en belanghebbenden bij den scheepsbouw, die uit éénen mond verklaarden dat de mededinging onzer scheepstimmerwerven met die van sommige naburige Staten, bij een registratieregt van 1 ten honderd, en dus te meer bij het geheel vrijstellen van vreemde schepen, onmogelijk was. Van de andere zijde erkende men gaarne dat de redeneringen, in de bedoelde adressen en vertoogen ontwikkeld, zeer moeijelijk te wederleggen zijn; intusschen herinnerde men dat in Engeland, bij het parlementair onderzoek omtrent de belangen van den scheepsbouw, volkomen hetzelfde heeft plaats gehad. In 1833 eindigde de Londensche *Shipowners Society* haar verslag met de betuiging, dat het verlies der bescherming den geheelen ondergang der reederijen onbetwistbaar zeker maakte. Sedert dien tijd tot 1846 is de tonnelast der Britsche handelsvloot nogtans met ongeveer een derde vermeerderd, en de geuite vrees dus gebleken ongegrond te zijn geweest. Zouden, vroeg men, onze scheepsbouwmeesters niet iets dergelijks mogen verwachten? Nog veel meer komt hier in aanmerking. Slaat men den tegenwoordigen toestand van onzen scheepsbouw gade, dan hebben, enkelen uitgezonderd, de meeste scheepsbouwmeesters naauwelijks werk genoeg om hunne gewone arbeidslieden aan den gang te houden. Met welke redelijke verwachting ook kan men eene handelsvloot vermeerderen, die nu de reeds te groot [illegible] het getal schepen in de kleine vaart is overvloedig groot genoeg. Maar zoo de toestand van den scheepsbouw voor het oogenblik niet verblijdend is, zou dit bij volharding in het stelsel van bescherming nog minder het geval zijn. Alleen door ook van zijne zijde deel aan den wedstrijd te nemen, is er voor den scheepsbouw nog bedrijvigheid, bloei en welvaart te verwachten. De leden wier gevoelen hier ontwikkeld wordt geloofden ook niet dat de mededinging voor onzen scheepsbouw zoo onmogelijk zou zijn.

Zeer vele leden geloofden daarentegen dat de Regering te ver was gegaan met een registratieregt van slechts 1 ten honderd aan het uitreiken van den Nederlandschen zeebrief te verbinden. De overgang was in hun oog te groot en te gewaagd. Men moest niet vergeten dat hier een tak van nijverheid op het spel stond, bij welken misschien thans overdrevene vrees heerschte, maar die toch aan duizenden brood verschafte, en waarvan de stilstand, vond die eens plaats, verderfelijke gevolgen zou kunnen hebben. Op verschillende gronden meenden zij dat werkelijk hier de vreemde nijverheid boven de inlandsche zou worden beschermd. Zij wilden daarom het registratieregt voor de vreemde schepen aanmerkelijk verhoogd zien, enkelen tot 10, anderen tot 6 ten honderd, terwijl sommigen met 5 of 4 ten honderd tevreden zouden zijn. Aan dit verlangen tot verhooging knoopte zich dat vast om het regt niet naar de waarde, maar naar den tonneninhoud te zien berekend.

§ 17. Door sommige leden is de vraag gedaan, of de Regering er overwegend bezwaar in zou zien af te wijken van het gehandhaafd beginsel, dat een schip, om Nederlandsche zeebrieven te kunnen verkrijgen, geheel het eigendom moet zijn van onderdanen van dit Rijk. Gewigtige redenen schenen voor zoodanige afwijking te pleiten. De overige leden waren van gevoelen dat het bovengenoemd beginsel zelfs niet gedeeltelijk mogt worden prijs gegeven. Nog is gevraagd of onder het nieuwe stelsel de bepaling niet wenschelijk ware dat de bemanning van een Nederlandsch schip voor een zeker gedeelte uit Nederlanders zou moeten bestaan, of ten minste altijd de kapitein tot de onderdanen van het Rijk zou moeten behooren. Anderen achtten zulks onnoodig, onder zekere omstandigheden zelfs bedenkelijk. Intusschen verlangt men ook op dit punt de zienswijze der Regering te kennen.

§ 18. De voorgestelde geheele afschaffing der doorvoerregten is in de zesde plaats in overweging genomen. De bewering van sommige leden, dat men hier het belang der schatkist ten offer wilde brengen aan een maatregel, waarvan niet wij, maar alleen de vreemdeling, met name onze Oostelijke naburen, de vruchten zouden plukken, werd door de overige leden wederlegd, die tevens deden opmerken hoe Nederland de vrije keus niet meer had of het de doorvoerregten in stand wilde houden, maar de vraag alleen was of het al dan niet, door opoffering zijner doorvoerregten, zijnen transitohandel wilde behouden en hetgeen daarvan reeds verloren ging terugwinnen. In verband met de gemaakte beschouwingen wenscht men van de Regering een vergelijkend overzigt van onzen doorvoerhandel in de laatste jaren, en eene opgave der kosten van vervoer van eenige voorname handelsartikelen, met bijvoeging van de daarop geheven wordende regten, te ontvangen.

§ 19. Door vele leden is het gevoelen voorgestaan dat het doel van de afschaffing der doorvoerregten, namelijk de bevordering van den doorvoerhandel, slechts onvolkomen zou worden bereikt, indien zulks niet gepaard ging met eene vermindering der formaliteiten welke thans dien handel drukken.

§ 20. Sommige leden vroegen of de billijkheid niet zou vorderen te gelijker tijd de inkomende regten dier handelsartikelen te doen vervallen, welke voor het leggen in entrepôt niet vatbaar zijn.

§ 21. Het staken van de heffing der scheepvaartregten op den Rijn, en der watertollen op den Gelderschen IJssel, is in de zevende plaats in overweging genomen. Dit voorstel vond minder bijval dan het vorige, of was de goedkeuring ten minste van meer voorwaardelijken aard.

§ 22. Met leedwezen heeft men gezien, dat de Regering haar voorstel tot opheffing van scheepvaartregten niet heeft uitgestrekt tot die, welke krachtens de overeenkomst van 30 mei 1842 op de Maas geheven worden.

§ 23. Algemeen en met den meesten nadruk heeft men de voorgedragen bepaling omtrent de koloniale vaart dan alleen aannemelijk geacht, als het de bedoeling was de te verleenen vrijheid tot de gelijkstelling der vlag te beperken, en uit de aanneming niets kon voortvloeijen wat verandering bragt in het koloniaal stelsel omtrent de begunstiging, zoo van den in- als uitvoer naar gelang van oorsprong en bestemming der goederen en producten.

Nagenoeg algemeen heeft men nadere opheldering verlangd omtrent de bedoeling der Regering met opzigt tot de koloniale tarieven van in- en uitvoer; vooral de stellige en onbewimpelde verklaring, dat in die tarieven geene verandering zal worden gebragt dan bij de wet.

§ 24. Door sommige leden is de vraag gedaan, maar door anderen in geruststellenden zin opgelost, of voor het vervoer der Oostindische producten, die voor rekening van den Staat door de Nederlandsche Handelmaatschappij herwaarts worden overgebragt, voortdurend Nederlandsche schepen zouden worden gebruikt.

§ 25. Vrij algemeen is gevraagd, of thans, nu de Nederlandsche met de vreemde vlaggen wordt gelijk gesteld, het onderscheid ook niet zou behooren te worden weggenomen dat tusschen de Nederlandsche en Nederlandsch-Indische vlag bestaat.

Nadat deze algemeene beschouwingen ontwikkeld waren, zijn de drie ontwerpen meer in de bijzonderheden nagegaan, en is daarbij hoofdzakelijk nog het volgende opgemerkt:

ONTWERP VAN WET VAN LIT. A.

Art. 1. Algemeen heeft men zich bij de afzonderlijke overweging der artikelen van deze wetten beklaagd, dat in de memorie van toelichting wel het nieuw in te voeren stelsel, als een geheel beschouwd, met kracht, ofschoon misschien hier en daar met overdrijving is [illegible] toelichting der bijzondere bepalingen. Men heeft deze leemte vooral sterk bij het tegenwoordig artikel gevoeld.

Art. 3. Bij de overweging van dit artikel heeft men de bedenkingen herhaald, die met opzigt tot het beginsel, om de inkomende regten voor den aanvoer onder alle vlaggen te verhoogen, in plaats van de korting van $\frac{1}{10}$ aan alle vlaggen gemeen te maken, vroeger waren ontwikkeld. De vraag is gedaan, of, in het stelsel der wet, ook niet art. 5 der wet van 19 junij 1845 (*Staatsblad* n.° 28), als door de opheffing der bevoorregting van de Nederlandsche vlag zonder doel geworden, zou moeten worden ingetrokken.

Art. 4. De beoordeeling van de bij dit artikel voorkomende wijzigingen in het tarief van regten moest uit den aard der zaak ondergeschikt zijn aan die over het wetsontwerp lit. C, en de daarbij voorgestelde intrekking van het verbod om Nederlandsche zeebrieven aan vreemde schepen te verleenen.

De leden, die het openstellen der gelegenheid, om voor vreemde schepen de Nederlandsche vlag te erlangen, als een noodwendig gevolg van de door hen heilrijk geachte gelijkstelling der vlaggen beschouwden, en daarom ook òf in het geheel geen registratieregt op vreemde schepen gelegd wilden hebben, òf dit regt hoogstens op één per cent gebragt wilden zien, achtten eenige verandering in het tarief, ten minste voor zoo veel de scheepsbouwmaterialen betreft, zeer nuttig en wenschelijk. Zij meenden echter, dat de Regering in dit opzigt niet genoeg had doorgetast en te halver weg was blijven staan.

ONTWERP VAN WET LIT. B.

Bij de nadere overweging van dit wetsvoorstel hebben verscheiden leden op nieuw de overtuiging uitgesproken dat zij in eene afschaffing der doorvoerregten, en voorts ook der scheepvaartregten, zeer bezwaarlijk zouden kunnen bewilligen, indien niet genoegzaam zeker bestond dat de overige Rijnoever-Staten dit voorbeeld van vrijgevigheid zouden volgen en dus tot eene zoo veel mogelijk vrije riviervaart medewerken.

ONTWERP VAN WET LIT. C.

Verscheidene leden hebben zich verklaard tegen de hier voorkomende uitdrukking, dat er *noodzakelijkheid bestaat* om ook voor buitenslands gebouwde schepen Nederlandsche zeebrieven uit te reiken. De overige leden konden de gegrondheid dezer bedenking geenszins toegeven.

Art. 1. De hier gebezigde uitdrukking: *buiten dit Koningrijk*, heeft aanleiding gegeven tot de vraag, of daardoor alleen het Nederlandsche grondgebied in Europa verstaan wordt. Met het oog op art. 118 der Grondwet zou die vraag toestemmend beantwoord moeten worden. Intusschen kan men zich moeijelijk voorstellen, dat de in onze koloniën gebouwde schepen als vreemde zouden moeten worden beschouwd.

Vrij algemeen acht men het wenschelijk, dat in den zeebrief steeds worde uitgedrukt, of het schip hier dan wel buiten 's lands gebouwd zij.

Gedrukt te *ROTTERDAM*,
bij JAN ARRENBERG & Co.